

ALBO

Aktualności Lokalne Biuletyn Olsztyński

W Olsztynku powstanie kolejne rondo

Blisko 2 mln złotych otrzymało Starostwo Powiatowe w Olsztynie na przebudowę skrzyżowania ulicy Olsztyńskiej, Wilczej i Emila von Behringa w Olsztynku. Celem inwestycji jest przede wszystkim odkorkowanie jednego z ważniejszych skrzyżowań w mieście oraz poprawa bezpieczeństwa pieszych. Przebudowa, oprócz ronda, ma objąć także wykonanie chodników, przejść dla pieszych oraz odpowiedniego doświetlenia skrzyżowania. Ponadto ulice Floriana i Sportowa mają zostać połączone z ulicą Olsztyńską.

str. 6

fot. Dron Olsztynek Bartosz Zembrzński

Wojewódzkie Obchody Światowego Dnia Turystyki / 3

Spółeczna Inicjatywa Mieszkaniowa / 4

Rozmowa z Elżbietą Redman / 14

Wiadomości z urzędu i nie tylko.

pobierz →
śledź informacje z urzędu miasta

Drodzy
czytelnicy

Z ogromną radością pragnę ogłosić, że nasza gazeta wprowadza nową, wyjątkową rubrykę „Witamy na świecie”. Będziemy w niej prezentować najmłodszych mieszkańców naszej społeczności. Władze również nie zapominają o nowych obywatelach gminy, przygotowując dla nich i ich rodziców małe upominki na powitanie.

Zachęcamy Was, drodzy Rodzice, do dzielenia się z nami informacjami o narodzinach Waszych pociech, abyśmy mogli wspólnie cieszyć się tymi wspaniałymi chwilami. Wierzymy, że ta nowa rubryka stanie się jednym z ulubionych miejsc na naszych łamach!

Alina Wołodkiewicz
redaktor naczelna

Witamy najmłodszych mieszkańców Gminy Olsztynek!

Władze Gminy Olsztynek po raz kolejny z radością powitały nowo narodzone dzieci. Tradycyjnie, podczas uroczystego spotkania, rodzice nowo narodzonych dzieci otrzymali symboliczne upominki oraz gratulacje.

W ostatnim czasie do grona mieszkańców Olsztyńska dołączyli:

Hanna D., Maja G., Hanna G., Ignacy G., Leon G., Nikodem J., Kaja K., Hanna P., Enola P., Wanda R., Antoni S., Kalina S., Nela

T., Mateusz Z., Szymon Z., Helena C., Hanna H., Emanuel K., Karolina K., Helena K., Anna S., Hanna S., Edward S.

Rodzicom jeszcze raz serdecznie gratulujemy i życzymy satysfakcji z wychowania potomstwa oraz wielu dobrych chwil płynących z odkrywania uroków rodzicielstwa i tworzenia więzi.

UM OLSZTYNEK

Witamy na świecie!

e-mail: albo@olsztynek.pl

Hanna Draszek

ur. 5.07.2024 r. o godz. 10:05
waga 3570 g, wzrost 55 cm
Rodzice Aleksandra i Michał z Jemiotowa

Anielka Dulewicz

ur. 3.09.2024 r. o godz. 8:30
waga 3640 g, wzrost 57 cm
Rodzice Milena i Paweł z Jemiotowa

Hanna i Anna Słodownik ur. 27.08.2024

Hania o godz. 10:03, waga 2873 g, wzrost 53 cm
Ania o godz. 10:04, waga 3150 g, wzrost 53 cm
Rodzice Paulina i Piotr z Olsztyńska

Helena Stanisława Kuligowska

ur. 14.08.2024 o godz. 11:43
waga 3500 g, wzrost 57 cm
Rodzice Kamila i Mariusz z Samagowa

ALBO
Aktualności Lokalne Biuletyn Olsztyński

Wydawca i redakcja:

Miejska Biblioteka Publiczna
w Olsztyнку, tel. 89 519 27 12,
ul. Ratusz 1, 11-015 Olsztynek,
e-mail: albo@olsztynek.pl
Nakład: 600 egz.

Zgłoszenia reklam w siedzibie redakcji. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów i listów oraz nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń i artykułów sponsorowanych.

Wydawca zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia ogłoszenia sprzecznego z zasadami moralnymi lub prawem. Materiałów nie zamawianych redakcja nie zwraca.

Punkty dystrybucji:

- Kiosk Polpras (ul. Chopina 1B)
- Sklep SHP Nr 1 (ul. Niepodległości 21)
- Sklep SHP Nr 6 (ul. Kamienna 4)
- Sklep SHP Nr 8 (ul. Akacyjowa 8)
- Sklep SHP Nr 14 (ul. Mrongowiusza 30 - sklep ogólnoprzemysłowy)
- Delikatesy Centrum (ul. Mrongowiusza 30)

- Top Market (ul. Warszawska 6)
- Carrefour Express (ul. Kościuszki 4)
- Sklep „Przystań” (Waplewo)
- Sklepy Spożywczo-Przemysłowe Jolanty Gramś (Lichtajny 16 a, Drwęck 4 a, Pawłowo 8, Mierki 35 a, Królikowo 14 b)
- Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztyńku (ul. Ratusz 1)

Wojewódzkie Obchody Światowego Dnia Turystyki w Olsztynku

Olsztyński dworzec kolejowy stał się miejscem, gdzie odbyła się Gala z okazji Wojewódzkich Obchodów Światowego Dnia Turystyki organizowanych przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego i Burmistrza Olsztynka. Zrewitalizowany obiekt po kilkuletnim remoncie został przekazany Gminie Olsztynek tydzień wcześniej, by 27 września gościć przedstawicieli samorządu, kultury i turystyki z całego województwa. Wydarzenie rozpoczęło się od zwiedzania Olsztynka, po którym gości oprowadził lokalny historyk Bogumił Kuźniewski. W programie było zwiedzanie: Multimedialnego Muzeum Obozu Jenieckiego Stalag IB i Historii Olsztynka, centrum miasta, Salonu Wystawowego, Zabytkowej Wieży Ciśnień oraz Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku.

Po zwiedzeniu Olsztynka, o godzinie 17:00, prowadzący Galę Robert Lesiński powitał gości. Przemówieniem Katarzyny Sobiech - Wicemarszałkini Województwa Warmińsko-Mazurskiego rozpoczęła się Gala z okazji Wojewódzkich Obchodów Światowego Dnia Turystyki. W swoim wystąpieniu Wicemarszałkini podkreśliła: „*Jesteśmy świadomi jak ważna jest turystyka dla Naszego regionu. Dziękuję wszystkim tym, którzy wspierają te inicjatywy i przyczyniają się do promocji Warmii i Mazur jako miejsca niezwykłego, pełnego atrakcji i możliwości. Razem zbudujemy przyszłość Naszej turystyki...*”. W wydarzeniu uczestniczyli również: Ireneusz Nalazek – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki, Artur Wrochna – Wicestarosta Olsztyński,

Robert Waraksa - Burmistrz Olsztynka, Marcin Galibarczyk – Dyrektor Departamentu Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego, samorządowcy z innych gmin i powiatów, działacze sportowi oraz przedstawiciele branży turystycznej Warmii, Mazur i Powiśla.

Podczas ceremonii wręczono podziękowania i złożono gratulacje:

- przedstawicielom branży turystycznej Warmii i Mazur,
- beneficjentom konkursu Ministerstwa Sportu i Turystyki pt.: Polskie Szlaki Turystyczne edycja 2024,
- laureatom konkursu „Pamiętka regionu”,
- laureatom konkursu fotograficznego „Szlak Kopernikowski w obiektywie”,
- beneficjentom konkursu samorządu województwa dla organiza-

cji pozarządowych w zakresie rozwoju turystyki w 2024 roku.

W gronie osób wyróżnionych w sektorze turystycznym Gminy Olsztynek znalazło się 8 osób z Olsztynka, którym Burmistrz wręczył pamiątkowe statuetki i wyróżnienia. Byli to: Alina Janeczek – Restauracja z Zielonym Piecem, Ewa Orłowska – Dyrektor Zespołu Szkół im. K.C. Mrońgowskiego w Olsztynku, Edyta Kostrzewa – właścicielka i gospodyni Pałacu Warlity, Mirosław Tymoszczuk – właściciel Gospodarstwa Rybackiego Szwaderki, Ewa Wrochna – dyrektor Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku, Emilia Witowicz – właścicielka Cukierni Jagodzianka, Taras Krynicki – właściciel Huty Szkła Taras Krynicki, Bogusław Kowalewski – zastępca Burmistrza Olsztynka. Są to osoby, które zna-

cząc się przyczyniły do promocji i rozwoju turystyki w naszym regionie. Po raz trzeci swoją nagrodę otrzymało Bractwo Rycerskie Konwent Świętego Piotra z Olsztynka za zrealizowany projekt pt.: Z Kopernikiem na Zamkach Szlaku Kopernikowskiego.

Wydarzenie było doskonałą okazją do podkreślenia bogactwa kulturowego regionu i jego atrakcji turystycznych, które przyciągają coraz większą liczbę odwiedzających. Dzięki tego typu wydarzeniom promocyjnym, Olsztynek coraz więcej zyskuje i jest rozpoznawalny, przyciągając tym nowe rzesze turystów z całego świata. W tym miejscu kierujemy podziękowania do Prezesa Warmińsko-Mazurskiego Towarzystwa Miłośników Kolei, Sebastiana Marszał, za udostępnienie ekspozycji na Galę.

UM OLSZTYNEK

Nowy plac zabaw przy ulicy Akacjowej

28 listopada 2023 r. Gmina Olsztynek zawarła z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Warszawie, umowę nr PPC/000003/14/D o dofinansowanie projektu pod nazwą „Budowa placu zabaw na działce numer 153/5 obręb 1 miasta Olsztynek” w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna”.

Projekt ma na celu budowę na terenie Gminy Olsztynek integracyj-

nego i ogólnodostępnego placu zabaw wyposażonego w urządzenia integracyjne oraz nawierzchnię bezpieczną. W ramach inwestycji wykonane zostaną roboty ziemne związane z przygotowaniem terenu, zamontowana zostanie nawierzchnia bezpieczna oraz wyposażenie placu zabaw w urządzenia do zabawy i elementy małej architektury (w tym zestaw wielofunkcyjny, karuzela integracyjna, trampolina, piaskownica oraz huśtawka z gondolą

dostosowane do potrzeb dzieci poruszających się na wózkach). Wykonane zostanie również dojście utwardzone oraz ogrodzenie placu zabaw.

5 września 2024 r. w wyniku przeprowadzonej procedury udzielenia zamówienia publicznego Gmina Olsztynek zawarła umowę na realizację zadania z firmą: INTER SYSTEM A. PAWŁOWSKI, M. SOROKA SPÓŁKA KOMANDYTOWA z siedzibą w Szczecinie. Prace bu-

dowlano-montażowe rozpoczną się w listopadzie 2024 r. Termin realizacji zadania zgodnie z umową to 10 grudnia 2024 roku.

Termin realizacji projektu:

od 1.02.2024 r. do 31.12.2024 r.

Dofinansowanie z PFRON:

420 180,86 zł.

Całkowita wartość umowy:

576 476,33 zł.

UM OLSZTYNEK

Dzień Otwarty SIM KZN Warmia i Mazury

W ostatnich tygodniach informowaliśmy o rozpoczęciu budowy budynku z mieszkaniami czynszowymi, przeznaczonego dla osób, których nie stać na zakup mieszkania za gotówkę, ale posiadających zdolność czynszową. Blok powstaje przy skrzyżowaniu ulic Jagiełły i Jeziornej.

25 września w Zabytkowej Wieży Ciśnień odbyło się spotkanie informacyjne oraz dzień otwarty dla osób zainteresowanych mieszkaniami czynszowymi z opcją dojścia do własności bez zaciągania przy tym kredytu hipotecznego. Można tam było uzyskać dokładne informacje o zasadach naboru i warunkach umowy. Organizatorzy przyznali, że zainteresowanie przerosło ich oczekiwania. W ciągu całego dnia w rozmowach uczestniczyło ok. 150 osób zainteresowanych zamieszkaniem w bloku przy ul. Jagiełły.

foto. SIM KZN-Warmia i Mazury

Obecni na spotkaniu Burmistrz Olsztyńska, Prezes spółki SIM KZN-Warmia i Mazury Sp. z o.o. oraz pracownicy zapoznali uczestników z rozkładem mieszkań, kosztami

najmu i zasadami wykupu. Uczestnicy spotkania zadawali wiele pytań. Na większość z nich udało się odpowiedzieć od razu, a odpowiedzi na pozostałe zostaną opublikowane

na stronie internetowej spółki <https://simkzn-wm.pl> w dziale Informacje.

UM OLSZTYNEK

Nabór wniosków na mieszkania w ramach inwestycji realizowanej przez SIM

Burmistrz Olsztyńska, działając na podstawie §3 ust. 1 załącznika do uchwały Nr LXII-577/2023 Rady Miejskiej w Olsztynku z dnia 26 października 2023 r. w sprawie zasad przeprowadzenia naboru wniosków o zawarcie umów najmu lokali mieszkalnych w ramach pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania ogłasza nabór wniosków o zawarcie umowy najmu na 49 lokali mieszkalnych w budynku mieszkalnym budowanym przez społeczną Inicjatywę Mieszkaniową SIM KZN Warmia i Mazury Sp. z o.o. przy ul. Jagiełły w Olsztynku.

Nabór trwa od 14 października do 14 listopada 2024 r.

Wniosek o zawarcie umowy najmu będzie rozpatrywany z uwzględnieniem typu lokalu mieszkalnego wskazanego przez osobę ubiegającą się o zawarcie umowy najmu we wniosku. Typy lokali, o które można wnioskować, obejmują lokale o powierzchniach od 37 m² do 75 m². Wśród nich znajdują się także lokale dla osób z niepełnosprawnościami.

Szczegółowe informacje na temat lokali można uzyskać na stronie SIM KZN Warmia i Mazury <https://simkzn>

[-wm.pl/inwestycje/olsztynek](https://simkzn-wm.pl/inwestycje/olsztynek) w dziale Inwestycje > Olsztynek.

Druk wniosku o zawarcie umowy najmu można pobrać ze strony internetowej <https://olsztynek.pl/> lub w Urzędzie Miejskim w Olsztynku, ul. Ratusz 1, 11-015 Olsztynek, w Biurze Obsługi Interesanta (pokój nr 2).

Wnioski wraz ze wszystkimi niezbędnymi załącznikami należy składać w Urzędzie Miejskim w Olsztynku, ul. Ratusz 1, 11-015 Olsztynek w godzinach pracy urzędu do 14 listopada 2024 r. (decyduje data i godzina wpływu).

Wniosek należy umieścić w zamkniętej kopercie z dopiskiem „Nabór na zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego przy ul. Jagiełły”.

Jednocześnie informujemy, że w okresie trwania naboru zostanie zorganizowane jeszcze jedno spotkanie informacyjne dla osób chcących uzyskać dodatkowe wsparcie w skonstruowaniu wniosku.

UM OLSZTYNEK

Nowe trybuny na boisku wiejskim w Mierkach

Boisko wiejskie w Mierkach zostało wzbogacone o nowe trybuny. Dzięki wsparciu finansowemu uzyskanemu od Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego na zadanie „Doposażenie boiska wiejskiego w Mierkach poprzez budowę trybun sportowych” otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie 30.442,50 złotych.

Środki pochodzą z konkursu „Małe granty na infrastrukturę sportową w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r.”. Dzięki tym funduszom udało się poprawić infrastrukturę sportową, a nowe trybuny z wyposażeniem, podniosły komfort korzystania z boiska w Mierkach przez mieszkańców naszej gminy.

UM OLSZTYNEK

foto. UM Olsztynek

Zwycięskie projekty w ramach OBO 2024

Mieszkańcy Olsztynka wskazali projekty do realizacji w 2025 roku w ramach tegorocznej edycji Olsztyneckiego Budżetu Obywatelskiego. Z urn wyciągnięto aż 885 kart do głosowania, natomiast elektronicznie swój głos oddało 676 osób. Oznacza to, że w sumie złożono 1561 głosów, co stanowi udział 22,46% uprawnionych mieszkańców.

W kategorii na „duże projekty” wygrał projekt pn. „**Bogu na chwałę, ludziom na ratunek**” – modernizacja strażnicy w Olsztynku

(2 647 punktów). Projekt przewiduje modernizację szatni dla strażaków, wyznaczając szatnie dla kobiet i mężczyzn, utworzenie pomieszczeń socjalnych, które obejmą pomieszczenie na wyposażenie dla

Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, stołówkę, pomieszczenie edukacyjne oraz punkt alarmowy dla poprawy bezpieczeństwa i łączności.

W kategorii „małe projekty” najwięcej punktów (2 158) zdobył projekt na **rewitalizację boiska przy ul. Akacjowej**. Projekt ma na celu przyczynić się do rozwiązania problemu braku odpowiedniej infrastruktury sportowej, wspierającej rozwój dzieci i młodzieży. Obejmuje on: wyrównanie i oczyszczenie terenu, zasiew trawy, postawienie ogrodzenia z bramkami wejścio-

wymi, instalację piłkochwytyw, zakup i montaż bramek piłkarskich, ławek, koszy na śmieci oraz utwardzenie miejsca postojowego.

Drugim wskazanym do realizacji projektem w tej kategorii (1 355 punktów) jest **Studnia Staromiejska**. Przedsięwzięcie przewiduje budowę drewnianego zadaszania nad istniejącą studnią miejską na Placu św. Piotra.

W tabelach poniżej prezentujemy dokładne wyniki zdobyte przez poszczególne projekty.

UM OLSZTYNEK

Małe projekty – 2 projekty do 50 000,00 zł

Lp.	Nazwa zakwalifikowanego projektu	Kwota	Liczba punktów
1.	Rewitalizacja boiska na potrzeby dzieci i młodszej młodzieży przy ul. Akacjowej	49 000,00	2 158
2.	Studnia Staromiejska – budowa drewnianego zadaszania	50 000,00	1 355
3.	Czysta przestrzeń publiczna, czysta zielen miejska ...kosze na psie odchody	40 000,00	1 196
4.	Ławeczki miejskie – komfort oraz efektywność korzystania z przestrzeni publicznej	50 000,00	1 034
5.	Zadbajmy o maluchy – doposażenie placu zabaw w Parku Sportu, Kultury i Rozrywki na tzw. przyzameczu	45 000,00	599
6.	Innowacyjne rozwiązanie „Oddaj książki kiedy chcesz” – całodobowa wrzutnia na książki w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Olsztynku	34 000,00	222
RAZEM		268 000,00	6 564

Duże projekty – 1 projekt do 200 000,00 zł

Lp.	Nazwa zakwalifikowanego projektu	Kwota	Liczba punktów
1.	„Bogu na chwałę, ludziom na ratunek” – modernizacja strażnicy w Olsztynku	200 000,00	2 647
2.	Scena letnia na plaży miejskiej w Olsztynku – II etap	200 000,00	1 388
3.	Defibrylator dla lokalnej instytucji publicznej – nowe możliwości szansą na uratowanie ludzkiego życia	152 800,00	1 295
4.	Kolorowa kraina Gier Chodnikowych – kontynuacja zagospodarowania przyzamecza na bardziej tętniący życiem Park Sportu, kultury i Rozrywki	100 000,00	478
5.	Wybieg dla psów w Olsztynku	200 000,00	431
6.	Renowacja muru przy ul. Mazurskiej wraz z wykonaniem murali	100 000,00	210
7.	Miejskie punkty drobnych elektroodpadów	104 000,00	190
RAZEM		1 056 800,00	6 639

Wielka Trasa Śniadaniowa Radia ZET w Olsztynku!

W piątek, 13 września, na Placu Św. Piotra w Olsztynku zatrzymał się śniadaniowy bus Radia ZET. To już siódma edycja „Wielkiej Trasy Śniadaniowej”, w której radio odwiedza miasta i serwuje darmowe śniadania.

Podczas dziewięciodniowej trasy bus zatrzymał się w Łowiczu, Płocku, Włocławku, Koninie, Kutnie, Płońsku, Olsztynku, Grudziądzu i Toruniu.

Podczas śniadania w Olsztynku mieszkańcy mogli spróbować przepysznych placzków, tostów, tortilli, naleśników, gofrów i wielu innych smakowitych dań. Śniadanie mieszkańcom Olsztynka przyrządzali także

Burmistrz Robert Waraksa wraz z Dyrektorem Zespołu Szkół im. K.C. Mrongowiusza Ewą Orłowską, pokazując swoje kulinarne umiejętności. Spotkanie było świetną okazją do integracji i wspólnego rozpoczęcia w piątek 13-tego dnia w medialnej atmosferze na antenie ogólnopolskiej stacji radiowej.

Trasa śniadaniowa Radia ZET po raz kolejny okazała się wielkim sukcesem, oferując smaczne dania i niezapomniane chwile wszystkim uczestnikom.

Miejmy nadzieję że jeszcze nie raz będziemy gościć radiowców w Olsztynku.

UM OLSZTYNEK

foto: UM Olsztynek

W Olsztynku powstanie kolejne rondo

Blisko 2 mln złotych otrzymało Starostwo Powiatowe w Olsztynie na przebudowę skrzyżowania ulicy Olsztyńskiej, Wilczej i Emila von Behringa w Olsztynku. Informację o przyznaniu dofinansowania przekazał Artur Wrochna, Wicestarosta Olsztyński. – **Niezwłocznie przystępujemy do rozpisania przetargu** – poinformował wicestarosta.

Środki zostały przyznane w ramach naboru uzupełniającego z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2024.

Budowa ronda u zbiegu ulic Olsztyńskiej, Wilczej i Behringa jest planowana od dłuższego czasu.

W pierwszej kolejności Starostwo zleciło opracowa-

foto: Dron Olsztynek Bartosz Zembrzanski

nie dokumentacji projektowej. Celem inwestycji jest przede wszystkim odkorkowanie jednego z ważniejszych skrzyżowań w mieście oraz poprawa bezpieczeń-

stwa pieszych. Przebudowa, oprócz ronda, ma objąć także wykonanie chodników, przejść dla pieszych oraz odpowiedniego doświetlenia skrzyżowania. Ponadto ulice

Floriana i Sportowa mają zostać połączone z ulicą Olsztyńską.

Szacowany koszt inwestycji ma wynieść około 3 mln zł, w tym wkład własny

gminy Olsztynek i powiatu olsztyńskiego, to kwota 1 mln złotych. Prace powinny zakończyć się w połowie 2026 roku.

UM OLSZTYNEK

Uroczyste Obchody Święta Wojska Polskiego

foto: UM Olsztynek

15 sierpnia mieszkańcy Olsztynka uroczysto obchodzili Święto Wojska Polskiego. W Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa została odprawiona Msza Święta za Ojczyznę, w której uczestniczył Poczest Sztabowy ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. rotmistrza Witolda Pi-

leckiego, przedstawiciele władz samorządowych oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy gminy. Podczas ceremonii złożono wiązanki kwiatów przy tablicach pamiątkowych, oddając hołd bohaterom naszej historii.

Burmistrz Olsztynka, Robert Waraksa wraz

z Wicestarostą Olsztyńskim, Arturem Wrochną oraz innymi przedstawicielami władz samorządowych, złożyli także kwiaty przed pomnikiem Orła Białego, wyrażając tym samym szacunek i pamięć tym, którzy walczyli o wolność Polski.

UM OLSZTYNEK

Wizyta delegacji z Olsztynka w Walkenried

W dniach 19-22 września delegacja radnych miejskich oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych na czele z Zastępcą Burmistrza Olsztynka Bogusławem Kowalewskim odwiedziła Gminę Walkenried i uczestniczyła w Klostermarkt - Targu Kłasztornym.

Podczas wizyty nasza delegacja miała okazję zapoznać się z funkcjonowaniem Przedszkola Miejskiego i problemami, z którymi mierzy się na co dzień. Odwiedziła też lokalną firmę, która produkuje wiertła do platform i urządzeń wiertniczych. Delegaci zapoznali się z funkcjonowaniem stowarzyszenia na rzecz ochrony kultury i przyrody. Dodatkowo uczestnicy wraz z gospodarzami zwiedzili nowo zbudowany szlak gipsowy koło Neuhoof, osadę Juliushütte oraz oddali cześć poległym w obo-

foto: UM Olsztynek

zic zagłady. Ostatniego dnia wizyty odbyło się spotkanie z przedstawicielem piłkarskiego klubu SV Südharz Walkenried, podczas którego omówiono współpracę naszych klubów sportowych oraz organizacji wspólnych wydarzeń wzorem lat ubiegłych. Burmistrzowie obu gmin podsumowując wizytę, zgodnie stwierdzili, że to kolejna cegiełka

dołożona do owocnej współpracy, która przyczyni się do zacieśnienia więzi między obiema partnerskimi gminami i daje nadzieję na współpracę w przyszłości na wielu płaszczyznach. Po powrocie już planujemy nowe przedsięwzięcia i jesteśmy w stałym kontakcie z naszymi partnerami z Niemiec.

UM OLSZTYNEK

Olsztyńska młodzież uzupełniła skład Młodzieżowej Rady

3 października odbyły się wybory uzupełniające do Młodzieżowej Rady w Olsztynku X kadencji. Olsztyńska młodzież wybrała 6 nowych młodzieżowych radnych.

Wybory uzupełniające odbyły się w związku z wygaśnięciem mandatów części radnych, którzy zakończyli edukację w szkołach w gminie Olsztynki. Wybory odbyły się w 3 okręgach.

W Szkole Podstawowej nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynku do obsadzenia był 1 mandat, o który rywalizowało 12 kandydatów. Młodzieżowym radnym z tego okręgu został wybrany Jan Piotr Okoniewski.

W Szkole Podstawowej nr 2 im. rtm. Witolda Pileckiego w Olsztynku liczba mandatów i kandydatów była taka sama, to jest 3. W związku z tym młodzieżowymi radnymi zostały wybrane: Maja Ampulski, Julia Jarmołowicz i Aleksandra Malinowska.

Z kolei w Zespole Szkół im. Krzysztofa Celestyna Mrongowiu-

sza w Olsztynku o 2 mandaty rywalizowało 4 kandydatów. W wyniku przeprowadzonego głosowania radnymi młodzieżowymi zostały wybrane Anastazja Lidia Adamus i Amelia Zalewska.

Młodzieżowa Rada powstała w Olsztynku w 2004 roku. Działalność w niej daje szansę na zdobycie ciekawych doświadczeń i wiedzy oraz nawiązanie nowych znajomości. Młodzieżowi radni podejmują wiele działań mających wpływ na nasze otoczenie. Przedstawiają lokalnym władzom opinie w sprawach istotnych dla środowiska młodzieżowego lub mających wpływ na warunki rozwoju młodego pokolenia. Ponadto inicjują, promują i realizują działania dotyczące młodzieży o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, rekreacyjnym i ekologicznym.

UM OLSZTYNEK

foto: facebook / ZS im. K.C. Mrongowiusza w Olsztynku

Odrestaurowany cmentarz w Sołectwie Swaderki

foto: UM w Olsztynku

W Sołectwie Swaderki miało miejsce wyjątkowe wydarzenie – otwarcie odrestaurowanego cmentarza żołnierzy niemieckich i rosyjskich z czasów I Wojny Światowej. Na cmentarzu spoczywają żołnierze, którzy zginęli w Bitwie pod Tannenbergiem sprzed 110 lat.

Pomimo upływu ponad stu lat od zakończenia I Wojny Świa-

towej, nie wszyscy jej polegli doczekali się godnego upamiętnienia. Dzięki determinacji lokalnych miłośników historii oraz leśników, cmentarz w Swaderkach niedaleko Olsztynka został odrestaurowany, przywracając mu należny szacunek. Głównym inicjatorem przedsięwzięcia było Towarzystwo Przyjaciół Olsztynka. Otwarcie cmen-

tarza, to hołd poległym żołnierzom oraz przypomnienie o ich ofierze dla przyszłych pokoleń. Z tej okazji do połowy września w Zabytkowej Wieży Ciśnień prezentowano zdjęcia z przebiegu prac, co pozwoliło zainteresowanym zobaczyć, jak zmieniał się on w trakcie działań.

UM OLSZTYNEK

/więcej na str. 18

Spotkanie z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim

Mieszkanca naszej gminy, Danuta Filipek, 95-letnia uczestniczka Powstania Warszawskiego, znana pod pseudonimem „Lala”, miała okazję podzielić się swoją historią u Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Radosława Króla.

Spotkanie było okazją do przypomnienia o heroizmie i odwadze, jakimi wykazała się pani Danuta podczas najciemniejszych dni naszej historii, ale także momentem dumy dla naszej społeczności. Jesteśmy niezwykle zaszczytzeni, że mamy

foto: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie

wśród nas tak wyjątkową osobę, której życie jest prawdziwym

przykładem odwagi i determinacji.

UM OLSZTYNEK

60-lecie Rejonowego Koła Pszczelarzy w ramach VII Regionalnego Dnia Pszczelarza

1 września w Olsztynku odbyły się obchody 60-lecia Rejonowego Koła Pszczelarzy, które zorganizowano w ramach VII Regionalnego Dnia Pszczelarza. Święto pszczelarzy rozpoczęło się o godzinie 11.00 uroczystą mszą świętą w kościele pw. Błogosławionej Anieli Salwy w Olsztynku, w której uczestniczyły m.in. poczty sztandarowe zaproszonych Kół Pszczelarskich.

Oficjalna część pszczelarskiego święta odbyła się w Zajeździe „Jagielek”. Uczestników przywitał prezes RKP Olsztynek, Krzysztof Wieczorek, a wśród zaproszonych gości byli między innymi: prezes WZP w Olsztynie Józef Zysk, prof. Jerzy Wilde, prezes Zarządu Akademii Pszczelarstwa i Zrównoważonego Rozwoju Sławomir Jarka, Burmistrz Olsztynka Robert Waraksa, Z-ca Starosty Powiatu Olsztyńskiego Artur Wrochna, przedstawiciele Nadleśnictwa z Olsztynka, Starych Jabłonek i Nowych Ramuk.

Uroczystość 60-lecia RKP Olsztynek była okazją do wspólnego świętowania różnych środowisk, które

for. Pasieka - Krzysztof Wieczorek

doceniają i wspierają pszczelarzy w trudnej, codziennej pracy.

W trakcie wystąpień zaproszeni goście podziękowali pszczelarzom za ich ciężką pracę, która przyczynia się do rozwoju środowiska naturalnego, jak i całego naszego regionu. Po przemówieniach Prezes Krzysztof

Wieczorek wręczył członkom RKP Olsztynek dłuta pszczelarskie z grawerem upamiętniającym obchodzoną rocznicę. Następnie, wraz z Prezesem WZP Olsztynek Józefem Zyskiem, wręczył okolicznościowe upominki przedstawicielom firm i instytucji zaangażowanym w promocję i wspar-

cie regionalnego pszczelarstwa. Po zakończeniu oficjalnej części uroczystości uczestnicy spotkania kontynuowali obchody 60-lecia RKP Olsztynek podczas muzycznej biesiady.

**SEKRETARZ
RKP OLSZTYNEK**

Wybory do zarządów osiedli w Olsztynku

Na przełomie września i października odbyły się wybory przewodniczących osiedli i zarządów osiedli. Wybory te stanowią kluczowy element lokalnej demokracji. Dzięki nim mieszkańcy mają możliwość aktywnego uczestnictwa w podejmowaniu decyzji dotyczących ich otoczenia oraz angażowania się w działania na rzecz poprawy jakości życia w swoich społecznościach.

W trakcie zebrań przeprowadzonych między 26 września, a 3 października mieszkańcy dokonali wyborów przewodniczących i członków zarządów osiedli na kolejną kadencję.

Na **Osiedlu Nr 1** w Olsztynku Przewodniczącą Osiedla została wybrana Wiesława Filipkowska. Członkami Zarządu Osiedla zostali: Agnieszka Olszewska, Anna Luśnia, Grzegorz Kijański, Mariusz Szymański.

Mieszkańcy **Osiedla Nr 2** zdecydowali, że Przewodniczącą Osiedla została wybrana Joanna Jakubek.

Wybory Przewodniczącego i Zarządu Osiedla Nr 2 / fot. UM Olsztynek

Na członków Zarządu Osiedla wybrano: Lucynę Waluk, Katarzynę Mischczak, Izabelę Reda, Pawła Pietrzaka.

Społeczność **Osiedla Nr 3** wybrała na Przewodniczącego Osiedla Piotra Kłosa. W skład Zarządu Osiedla weszli: Halina Burdziak, Marcin

Kociolowicz, Wanda Michalska oraz Andrzej Popielarski.

Przewodniczącym **Osiedla Nr 4** został wybrany Paweł Urbanowicz. Wybrano także członków Zarządu Osiedla: Mirosława Brokosa, Iwonę Dumkę, Grzegorza Kurka oraz Kamila Stępnika.

Gratulujemy nowo wybranym przedstawicielom. Życzymy Państwu owocnej pracy i sukcesów w realizacji planów. Niech praca i zaangażowanie reprezentantów osiedli pozytywnie wpłynie na dalszy rozwój na rzecz naszej lokalnej społeczności.

UM OLSZTYNEK

Wyniki kolejnych wyborów sołeckich

W okresie letnim w kolejnych sołectwach odbyły się wybory na Sołtysa oraz wybrano nowe składy rad sołeckich. Poniżej prezentujemy wyniki w poszczególnych sołectwach.

Elgnówko: Sołtys – Aneta Przybułowska, Rada Sołecka – Iwona Ludwikowska (Przewodnicząca), Patrycja Przybułowska, Paweł Przybułowski, Roman Ludwikowski, Dorota Bryl.

Sudwa: Sołtys - Dariusz Jaszczanin, Rada Sołecka – Ryszard Orłowski (Przewodniczący), Ewa Petryna, Jarosław Przybułowski.

Nadrowo: Sołtys – Bronisław Malinowski, Rada Sołecka – Sławomir Borkowski (Przewodniczący), Andrzej Jakimczuk, Karolina Weroniecka, Sylwia Sławińska i Piotr Szwedowski.

Lipowo Kurkowskie: Sołtys – Karol Dobrzeński, Rada Sołecka – Tadeusz Zakrzewski (Przewodniczący), Tomasz Żabiński, Grzegorz Dobrzeński, Małgorzata Makows-

ka, Ewelina Zygmunt-Goździewska.

Zawady: Sołtys – Mariusz Wróblewski, Rada Sołecka – Sylwia Nawacka (Przewodnicząca), Sylwia Ferszt, Krzysztof Erimus.

Kunki: Sołtys – Piotr Draszek, Rada Sołecka – Kamil Turemka (Przewodniczący), Zbigniew Kopczyński, Paweł Michalski, Dariusz Liderlin.

Gaj: Sołtys – Przemysław Garski, Rada Sołecka – Łukasz Żebrowski (Przewodniczący), Bogumiła Wysocka, Marcin Gołębiowski, Małgorzata Koczodon.

Łęciny: Sołtys – Grzegorz Kowalczyk, Rada Sołecka – Jadwiga Przybyszewska (Przewodnicząca), Agnieszka Przybyszewska, Bogusław Mutke.

Świerkocin: Sołtys – Joanna Piotrowska, Rada Sołecka – Andrzej Hubl (Przewodniczący), Małgorzata Końpa, Anna Rynkowska, Marcin Wiśniewski.

Wybory sołeckie w Sołectwie Łęciny / fot. UM Olsztynek

Kurki-Ząbie: Sołtys – Maciej Juras, Rada Sołecka – Ewelina Berrill (Przewodnicząca), Agnieszka Antonowicz, Norbert Wieczorek, Sławomir Lipski.

Gratulujemy nowo wybranym przedstawicielom oraz życzymy Państwu wielu sukcesów w realizacji planów i działań na rzecz mieszkańców.

UM OLSZTYNEK

Święto piezzonego ziemniaka w Waplewie

Święto piezzonego ziemniaka ma swoje korzenie w dawnych tradycjach rolniczych, kiedy były one jednym z głównych źródeł pożywienia dla wielu rodzin. Obchody tego święta, to nie tylko okazja do świętowania udanych zbiorów. Jest to także wyjątkowe spotkanie, które łączy w sobie elementy integracji społecznej, zabawy i wspólnego świętowania. Sołectwo Waplewo od lat stawia na integrację lokalnej społeczności, a obchody święta piezzonego ziemniaka na stałe zapisały się w tradycji Naszego społeczeństwa.

W tym roku święto przypadło 14 września i mimo trudnych warunków pogodowych przyciągnęło wielu mieszkańców oraz zaproszonych gości. Burmistrz Olsztyńka - Robert Waraksa, Zastępca Burmistrza Olsztyńka - Bogusław Kowalewski, Wicestarosta Olsztyński - Artur Wrochna oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Olsztyńku - Jerzy Głowacz, Dyrektor AMW Rewita - Rafał Kiersikowski mieli okazję bliżej poznać społeczność lokalną, poprzez udział w zabawach i konkursach przygotowanych przez Panią Żanetę z grupy artystycznej „Wiedźmuchy” oraz członków Rady Sołeckiej.

fot. Paweł Rogowski

Poza konkursami i zabawami uczestnicy święta mogli skosztować przepysznych potraw, takich jak: placki ziemniaczane z gulaszem, parowane ziemniaki, zakręcone ziemniaki, zupa grochowa, czy pajda ze smalcem. Koło Gospodyń Wiejskich „Na fali” przygotowało stoisko z domowymi wypiekami, a dochód z ich sprzedaży zostanie przeznaczony na organizację zabawy mikołajkowej dla najmłodszych mieszkańców.

Sołectwo Waplewo dziękuje wszystkim osobom zaangażowanym w organizację święta piezzonego ziemniaka, w szczególności: Radzie Sołeckiej, KGW „Na fali”, OSP Waplewo, ZSP w Waplewie, Jerzemu Głowaczowi za organizację oraz ufundowanie nagród w turnieju warcabowym, Mirosławowi Szostek za pyszną grochówkę oraz wszystkim sponsorom, którzy wsparli naszą inicjatywę: Tymbark MWS Sp. z o.o,

M. Chełstowski - prezes firmy 4IQ, J. Zadorożny - Sklep Przystań w Waplewie.

Dzięki zaangażowaniu wielu osób, firm i organizacji, to coroczne wydarzenie staje się barwnym i radosnym świętem, które łączy ludzi i przypomina o znaczeniu prostych, codziennych rzeczy w naszym życiu.

KGW WAPLEWO

Pożegnanie wakacji ze strażakami!

W sobotę, 30 sierpnia, mieszkańcy Olsztyńka mieli okazję uczestniczyć w wyjątkowym wydarzeniu, które połączyło uroczysty charakter strażackiego święta z radosnym zakończeniem wakacji. Tego dnia Plac św. Piotra wypełnił się dźwiękami muzyki, a atmosfera była niezwykle podniosła z jednego zasadniczego powodu - złożonej przysięgi.

Kulminacyjnym punktem wydarzenia było ślubowanie młodych strażaków z Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej OSP Olsztynek. Adepti sztuki pożarniczej uroczystie zobowiązali się do niesienia pomocy ślubując: „Ślubuję ze wszystkich sił służyć Ojczyźnie Rzeczypospolitej Pol-

foto: UM Olsztynek

skiej, ofiarną pracą w szeregach Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. Przyczyniać się do ochrony życia,

zdrowia i mienia jej Obywateli poprzez działania prewencyjne i profilaktyczne.” Te słowa przysięgi wypo-

wiedzieli młodzi ludzie w obecności mieszkańców gminy Olsztynek, lokalnych władz, przedstawicieli PSP

z Olsztyna oraz strażaków z okolicznych OSP. Gratulujemy wszystkim młodym strażakom odwagi i zaangażowania!

Po części oficjalnej przyszedł czas na zabawę. Miejski Dom Kultury w Olsztyńku zorganizował występy lokalnych zespołów wokalnych, muzycznych i perkusyjnych, które umilały czas zgromadzonym. Wieczór zakończyła pełna energii biesiada przy dźwiękach zespołu Radiomaszyna, który przypomniał nam największe przeboje polskiej muzyki. Była to prawdziwa uczta dla ducha i ciała, a wspólna zabawa była radosnym zakończeniem wakacji.

UM OLSZTYNEK

Modernizacja strażnicy OSP w Olsztyńku

W poprzednim numerze ALBO informowaliśmy o dofinansowaniu z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zadania polegającego na modernizacji strażnicy OSP w Olsztyńku. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyłoniono wykonawcę prac. Zadanie zrealizuje Firma Usługowo-Handlowa „LEAR” Leszek Argalski. Umowa opiewa na kwotę 149 tys. zł. (z tego 90 tysięcy to dofinansowanie

foto: facebook/OSP Olsztynek

z budżetu samorządu województwa). W ramach inwe-

stycji rozbiórce ulegną istniejące ścianki działowe

oraz posadzki. Wybudowane będą nowe ścianki

działowe w celu utworzenia dwóch lokali oraz zostaną ułożone płytki podłogowe i ścienne w nowo powstałych pomieszczeniach. Wnętrza zostaną wyposażone w umywalki. Zamontowane zostaną również nowe drzwi. Termin realizacji to 25 listopada. Modernizacja strażnicy z pewnością wpłynie na efektywność działań strażaków oraz zwiększy komfort i bezpieczeństwo w trakcie pełnienia obowiązków.

UM OLSZTYNEK

Obchody 80-lecia Powstania Warszawskiego

1 sierpnia w Olsztyńku miały miejsce uroczystości z okazji 80-lecia wybuchu Powstania Warszawskiego. Obchody rozpoczęły się na Placu św. Piotra, gdzie przemówienia wygłosili Burmistrz Olsztyńka Robert Waraksa oraz prezes Stowarzyszenia Tradycji Wojska Polskiego płk w st. spocz. Stefan Gojło z Mrągową.

Po zakończeniu części oficjalnej, uczestnicy udali się na plac przed

Szkołą Podstawową nr 2 im. rotmistrza Witolda Pileckiego, gdzie złożyli kwiaty przed pamiątkowym pomnikiem, oddając hołd Powstańcom Warszawskim.

Wyrażamy szczególne podziękowania wszystkim, którzy wzięli udział w obchodach, w tym: Straży Miejskiej w Olsztyńku, Młodzieżowej Radzie Miejskiej w Olsztyńku, Radzie Seniorów w Olsztyńku, Gospodarce Komunalnej Sp. z o.o. w Olsztyń-

ku, Miejskiemu Domowi Pomocy Społecznej w Olsztyńku, Uniwersytetowi Trzeciego Wieku w Olsztyńku, Stowarzyszeniu Tradycji Wojska Polskiego, Stowarzyszeniu Wspólnie dla Olsztyńka, Stowarzyszeniu Aktywna Gmina, Stowarzyszeniu Olsztynek Po Godzinach oraz 23. Olsztyńskiej Wodnej Drużynie Harcerskiej „ANCORA”.

UM OLSZTYNEK

foto: UM Olsztynek

Olsztyneckie Święto Plonów w Samagowie

Tegoroczne Gminne Święto Plonów zwane „dożynkami” odbyło się 7 września w Samagowie. To wyjątkowe wydarzenie, pełne radości i dziękczynienia, zgromadziło mieszkańców oraz gości, którzy wspólnie chcieli celebrować obfite plony i umocnić więzi społeczności wiejskiej i podtrzymywanie tradycji tych ziem.

Obchody rozpoczęły się od Mszy Świętej w kościele pw. Św. Mikołaja w Mańkach, podczas której poświęcono wieniec dożynkowy oraz zebrane plony.

Po mszy, uczestnicy w barwnym korowodzie dożynkowym i przy dźwiękach kapeli Śparogi udali się na plac dożynkowy.

Kolejnym punktem programu był uroczysty obrzęd dożynkowy, w ramach którego starostowie dożynek, Aleksandra i Grzegorz Wiśniewscy, wręczyli Gospodarzowi Gminy, Robertowi Warakosie, symboliczny bochen chleba dożynkowego. Zgodnie z tradycją, burmistrz i gospodarze podzielili się nim z obecnymi gośćmi, podkreślając ducha wspólnoty i dzielenia się

owocami swojej pracy. Gdy już wszyscy zostali poczęstowani goście składali serdeczne życzenia i podziękowania rolnikom oraz całej społeczności wiejskiej.

Po części oficjalnej rozpoczęła się artystyczna, w której wystąpiły zespoły działające przy Miejskim Domu Kultury w Olsztynku: COMBO, Tonacja - Zespół wokalny, Marimba, Sing and Live - Zespół wokalny oraz solistki. Rozstrzygnięto również dwa konkursy: na najpiękniejsze stoisko przygo-

owane przez Koła Gospodyń Wiejskich oraz na najsmaczniejszy jabłecznik. W pierw-

szym konkursie zwyciężyło KGW Elgnówko, a II miejsce ex aequo przypadło KGW

Mierki i KGW Lichtajny. W konkursie na najsmaczniejszy jabłecznik I miejsce zajęło KGW Lichtajny, II miejsce zdobyła Iwona Grzeszczak, a III miejsce przypadło KGW Mierki.

Gratulujemy wszystkim zwycięzcom!

Gwiazdą tegorocznych Dożynek Gminnych był góralski zespół Obrotni z partnerskiej Gminy Łapsze Niżne, który przyciągnął liczne grono widzów i dostarczył niezapomnianych chwil. Wydarzenie poprowadziła i zadbała o ludowy charakter niezawodna dyrektor Domu Kultury w Olsztynku Katarzyna Wałuk. Święto Plonów po raz pierwszy zostało zorganizowane przez cztery sołectwa: Samagowo, Mańki, Mycyny i Zezuty, które wspólnie zadbały o jego wyjątkowy klimat.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy uczestniczyli w Olsztyneckich Dożynkach Gminnych! Wydarzenie w Samagowie zostało dofinansowane ze środków Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Olsztynie.

UM OLSZTYNEK

Uroczystości upamiętniające 85. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej

Po raz kolejny spotkaliśmy się 1 września na Cmentarzu Ofiar Faszyzmu w Sudwie, by upamiętnić 85. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej. Była to ważna chwila refleksji nad wydarzeniami, które zmieniły bieg historii, a także okazja do złożenia hołdu tym, którzy oddali życie w walce o wolność i niepodległość Polski.

W uroczystościach wzięły udział liczne poczty sztandarowe, a także przedstawiciele władz samorządowych, na czele z Burmistrzem Olsztyna Robertem Warakosą, Wicestarostą Olsztyńskim Arturem Wrochną. W wy-

darzeniu uczestniczył także Jerzy Kozak, reprezentują-

cy Oddział Związku Kom- batantów, radni powiatowi

i miejscy, przedstawiciele nadleśnictw, dyrektorzy in-

stytucji publicznych, reprezentanci szkół, przedszkoli, żłobka, harcerze oraz członkowie olsztyneckich organizacji i stowarzyszeń. Podczas uroczystości złożono kwiaty przed pomnikiem ofiar faszyzmu, a także wspólnie odśpiewano hymn narodowy.

Choć minęło 85 lat od tamtych dni, pamięć o ofiarach i bohaterach II Wojny Światowej pozostaje dla nas cenną lekcją i wezwaniem do troski o przyszłość.

Wspólne upamiętnienie przeszłości wzmacnia naszą jedność i przypomina o konieczności dbania o wartości, które były fundamentem naszej wolności. Dziękujemy wszystkim za przybycie i wspólne uczczenie pamięci tych, którzy walczyli o naszą wolność.

UM OLSZTYNEK

RÓŻOWY PAŹDZIERNIK

– MIESIĄC ŚWIADOMOŚCI RAKA PIERSI

Październik już od wielu lat jest Miesiącem Świadomości Raka Piersi. To czas, kiedy podejmowane są tematy związane z profilaktyką i diagnostyką nowotworów piersi.

Rak piersi jest najczęściej występującym na świecie nowotworem u kobiet (25%) i najczęstszą przyczyną zgonu (14%), a chore na raka piersi stanowią 36% kobiet żyjących z nowotworami. U blisko 1,7 miliona kobiet, co roku rozpoznaje się raka piersi, a ponad 500 tysięcy umiera z tego powodu.

W Polsce rak piersi stał się jednym z największych zagrożeń przedwczesnej umieralności kobiet. Jest to również choroba, która dotyka mężczyzn. Szacuje się, że jeden na sto przypadków nowotworów złośliwych sutka, to rak piersi u mężczyzny.

Czynniki ryzyka rozwoju choroby są złożone, jednak jako kluczowe wymienia się czynniki związane ze stanem hormonalnym kobiety: czynniki reprodukcyjne, wiek pokwitania i przekwitania, stosowanie preparatów hormonalnych, wiek – po 50 roku życia (w Polsce 80% pacjentek jest właśnie po 50 roku życia) oraz obecności mutacji genu BRCA1 lub BRCA2.

Wczesnie wykryty rak piersi daje szansę na wyleczenie.

Należy skontaktować się z lekarzem jeśli zauważymy:

- zmianę wielkości i kształtu brodawek lub piersi,
- guzki lub zgrubienia wyczuwalne w piersi albo pod pachą,
- wciąganie skóry piersi, otoczki lub brodawki,
- zmiany skórne w obrębie piersi.

Decydujące znaczenie ma profilaktyka i zapobieganie rozwojowi zaawansowanego nowotworu piersi przez diagnostykę i wczesne wykrycie, czyli tzw. profilaktyka wtórna oparta na regularnie przeprowadzanych badaniach mammograficznych (skrining).

Profilaktyka raka piersi to przede wszystkim:

- unikanie używek: alkohol i papierosy,
- systematyczna aktywność fizyczna oraz utrzymanie prawidłowej masy ciała (BMI 18,5-24,9),
- regularne wizyty w poradni ginekologicznej – przynajmniej raz na rok,
- samobadanie piersi raz w miesiącu, regularnie,
- regularne wykonywanie badań przesiewowych w kierunku wykrywania raka piersi – mammografia.

Mammografia jest badaniem, które za pomocą promieni rentgenowskich pozwala wykryć raka

piersi w jego wczesnym stadium rozwoju. **Z programu profilaktyki raka piersi (mammografii) mogą skorzystać kobiety w wieku od 45-74 lat, które spełniają jedno z poniższych kryteriów:**

- w ciągu ostatnich 2 lat nie miały wykonanej mammografii w ramach programu,
- minęło 5 lat od leczenia chirurgicznego raka piersi, a kobieta pozostaje w trakcie uzupełniającej hormonoterapii (HT) – zalecane badanie co 12 miesięcy,
- zakończono leczenie raka piersi i 5-letni proces monitorowania po zakończonym leczeniu – zalecane badanie co 12 miesięcy.

Badanie mammograficzne można wykonać w poradniach stacjonarnych lub w mammobusie, bez skierowania.

Adresy placówek wykonujących mammografię oraz dzień przyjazdu mammobusu do Olsztynka można sprawdzić na stronie:

<https://pacjent.gov.pl/program-profilaktyczny/profilaktyka-raka-piersi>.

Gminne Centrum Zdrowia ZPZOZ w Olsztynku w ramach profilaktyki raka piersi planuje w październiku przeprowadzić szereg szkoleń z zakresu samobadania piersi z użyciem fantomu wraz z elementami teorii. Zachęcam do śledzenia naszej strony: www.zoz-olsztynek.pl.

NIEBIESKI LISTOPAD

– MIESIĄC SOLIDARNOŚCI Z MĘŻCZYZNAMIZMAGAJĄCYMI SIĘ Z RAKIEM PROSTATY I JĄDER

Gminne Centrum Zdrowia ZPZOZ w Olsztynku również w tym roku będzie promowało kampanię MOVEMBER czyli Międzynarodowy Miesiąc Walki z Męskim Rakiem. Dane GUS-U mówią, że tylko 55-64% mężczyzn korzysta z porad lekarza. To o 10% mniej niż kobiet. Pragniemy podnieść świadomość panów na temat profilaktyki oraz znaczenia badań profilaktycznych. Dzięki nim można uniknąć rozwoju wielu schorzeń.

To, co może zrobić dla siebie każdy mężczyzna:

- pamiętać o badaniach profilaktycznych,
- dbanie o zdrowy styl życia: zdrowe odżywianie, regularna aktywność fizyczna,
- unikanie stresu,
- unikanie używek: alkohol i papierosy,
- dbałość o jakość i ilość snu, należy spać 7-9 godzin dziennie,
- zalecane szczepienia ochronne,
- ochrona skóry przed promieniowaniem słonecznym.

Mężczyźni często chorują na choroby układu krążenia: zawał serca, nadciśnienie tętnicze, miażdżycę tętnic, chorobę wieńcową, udar. Często występuje też cukrzyca typu 2, a także choroby układu trawiennego: wrzody i nowotwory żo-

łądka, jelita i dwunastnicy, choroby płuc, choroby onkologiczne: raka przelyku, wątroby, pęcherza moczowego, czerniaka, nowotwory jamy ustnej, głowy i szyi, choroby prostaty: rozrost, zapalenie, nowotwór. Z wiekiem wzrasta ryzyko zachorowania na wiele chorób, dlatego pragniemy, aby panowie po 40 roku życia szczególnie zwracali uwagę na profilaktykę.

Każdy mężczyzna w ramach profilaktyki, aby zapobiec rozwojowi choroby lub wcześniej ją wykryć powinien:

- raz w miesiącu wykonywać samobadanie jąder i prącia,
- raz w roku wykonać badania okresowe, m.in. morfologię, badania ogólne moczu, lipidogram,
- po 40 roku życia- regularnie należy badać prostatę,
- po 60 roku życia raz w roku należy wykonać USG jamy brzusznej, w celu oceny m.in. nerek i pęcherza moczowego,
- skonsultować z lekarzem lub pielęgniarką wszelkie niepokojące objawy.

Wszystkim naszym Pacjentom przypominamy, że w przychodni realizowana jest profilaktyka w zakresie:

- programu PROFILAKTYKA 40+ do końca grudnia 2024 roku,
- CHUK (choroby układu krążenia dla osób od 35 roku życia, raz na pięć lat bez wcześniejszego rozpoznania chorobowego z zakresu CHUK),
- badania cytologiczne,
- Program Profilaktyki Gruźlicy.

Serdecznie zapraszam do kontaktu.

ANNA DRABIŃSKA
Pielęgniarka, Koordynator w ramach
Opieki Koordynowanej w POZ
tel. 600 278 395

Źródło: Ze zdrowiem Magazyn, Narodowy Fundusz Zdrowia.

Gminne Centrum Zdrowia Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Olsztynku
ul. Chopina 11, 11-015 Olsztynek
e-mail: poczta@zoz-olsztynek.pl

Akcja profilaktyki zdrowotnej i prewencji

„Zdrowy i bezpieczny powrót do szkoły”, to wydarzenie, które miało miejsce 28 sierpnia w Olsztynku. Zostało zorganizowane przez Warmińsko-Mazurski Oddział NFZ we współpracy z Zespołem Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Olsztynku oraz wieloma instytucjami zdrowotnymi, stowarzyszeniami i partnerami promującymi zdrowy styl życia.

W ramach akcji cały Plac św. Piotra z jednej strony wypełniony był mieszkańcami, którzy mieli okazję poznać istotne informacje dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa, a z drugiej przedstawicielami służby zdrowia, a także innych organizacji promujących zdrowy tryb życia. Dla mieszkańców przygotowano stanowiska, w których mogli zmierzyć między innymi: podstawowe parametry krwi, uzyskać informacje i porady, jak dobrze odpowiedni plecak szkolny,

foto: UM Olsztyn

by nie zaszkodzić dzieciom, które są na wczesnym etapie szkolnym. Mogli też posłuchać o higienie środowiska szkolnego oraz zasadach zdrowego odżywiania. Na innych stoiskach program

obejmował także prelekcje na temat profilaktyki uzależnień, znaczenia szczepień ochronnych oraz ochrony przed chorobami odkleszczowymi. Uczestnicy mogli sprawdzić,

jak działają alko- i narkogole, doświadczając skutków działania substancji psychoaktywnych w kontrolowanych warunkach.

Na najmłodszych czekały zabawy edukacyjne i upo-

minki. Cała akcja okazała się wartościowym i ciekawym wydarzeniem, które pozytywnie przygotowało uczestników do nowego roku szkolnego.

UM OLSZTYNEK

Co nowego w Klubie HDK Elgnówko?

3 sierpnia wzięliśmy udział w Okręgowej Spartakiadzie Klubów HDK PCK, która odbyła się w Szczytnie. Zajęliśmy tam 7 miejsc. Wspomniała impreza, która łączy kluby z całego okręgu. Klub w Szczytnie obchodził, podobnie jak my dwa lata temu, 50-lecie swojego istnienia. Nie zabrakło licznych atrakcji – przemówienia, odznaczenia, koncerty.

Kolejna akcja poboru krwi, która odbyła się **14 września** w Elgnówku przyniosła znowu wspaniały rezultat. Przybyło 40 osób, od 36 pobrano krew. Jak zwykle cudowna atmosfera, pyszne ciasta pieczone przez członkinie Klubu. Obecnością zaszczyliło nas znowu 5 nowych osób. Jesteśmy bardzo szczęśliwi, że grono Krwiodawców oddających drogi dar podczas akcji przez nas or-

ganizowanych powiększa się. Nasza baza osób oddających u nas krew rozrosła się już do blisko 200 osób. To dobrze, bo z różnych przyczyn nie zawsze można być na akcji dango dnia, a przy

rotacji tylu osób utrzymujemy w miarę stały poziom.

Podsumowaliśmy jedną akcję, a już myślimy o następnej. Kolejna zorganizowana przez nasz Klub będzie, jak

co roku, wyjątkową „Świąteczną Akcją” – **14 grudnia**, jak zwykle w Szkole Filialnej im. Erwina Kruka w Elgnówku. Wiele niespodzianek, upominki, przebrania świąteczne, dużo gości i przede wszystkim spotkanie wspaniałych ludzi oddających krew.

Z ostatniej chwili: **19 września** mieliśmy zebranie Zarządu Klubu, na którym

ustaliliśmy plan działania na przyszły rok. Jak co roku planujemy zorganizować m.in. Dzień Dziecka oraz już V Turniej Siatkówki Piłkowej o puchar Klubu HDK PCK w Elgnówku. Tegoroczny turniej odbił się szerokim echem w świecie krwiodawstwa i stał się częścią zorganizowania kolejnego. Impreza, jak w tym roku, będzie łączyła Kluby z okręgu, inne organizacje pozarządowe. Jednak przede wszystkim będzie miała na celu szerzenie honorowego dawstwa krwi. Liczymy na pomoc w tak szczytnym celu.

Jeszcze raz zapraszamy na „Świąteczną Akcję” poboru krwi do Elgnówka – **14 grudnia**. Rejestracja jak zwykle od godziny 8:00 do 11:00. Zapraszamy wszystkie chętne osoby, stałych Krwiodawców oraz osoby nie do końca zdecydowane. Mamy nadzieję, że rozwiejemy Wasze wątpliwości. Do zobaczenia!

**PIOTR OGOŃSKI
PREZES KLUBU HDK PCK
W ELGNÓWKU**

foto: Klub HDK Elgnówko

UCZYMY SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE - rozmowa z *Elżbietą Redman*

STANISŁAWA ZIĄTEK

Jest październik 2024 roku. Kolejny raz rozpoczyna się rok akademicki Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynku. Siłą sprawczą, która zaowocowała powstaniem w Olsztynku UTW była, nieżyjąca już, pani Jutta Sroga. Było to 5 kwietnia 2016 roku. Celem działalności uczelni jest aktywizacja ludzi w tzw. wieku senioralnym.

Początki uniwersytetów trzeciego wieku sięgają 1972 roku. W tym czasie profesor Uniwersytetu w Tuluzie, Pierre Velias, zorganizował spotkanie 40 seniorów, aby zorientować się, czego oczekują od uczelni. Pierwszy UTW powstał w 1973 r. w Tuluzie we Francji, założony przez Pierra Veliasa, który postawił na pomoc ludziom starszym i badania naukowe. W wyniku współpracy i kontaktów naukowych profesor Haliny Szwarz z profesorem Pierrem Valiasem utworzyli uniwersytet trzeciego wieku w Warszawie. Nosił on nazwę Studium III Wieku. 12 listopada 1975 roku inaugurowano pierwszy rok akademicki. Polska była trzecim krajem na świecie, za Francją i Belgią, w którym rozwinął się ruch UTW. Już w 1976 roku, we Wrocławiu, powstaje drugi UTW. Ideę tę poparł Uniwersytet Wrocławski i Akademia Wychowania Fizycznego.

O rozmowę poprosiłam panią Elżbietę Redman, Prezeskę Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynku.

Na początku przypomnę, że w trakcie tych ośmiu lat działalności UTW w Olsztynku prezesami były panie: Krystyna Tarnowska i Krystyna Perkowska. Obie Panie Prezes wniosły dużo pracy i zaangażowania, aby olsztyński uniwersytet trwał i rozwijał się.

- Pani Elżbieto, proszę przybliżyć czytelnikom ALBO jakie typy działalności są preferowane przez UTW w Olsztynku.

- Pierwszy i zgodny z ideą uniwersytetu typ działania, to wykłady o różnorodnej tematyce prezentowane przez wykładowców z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyńskiej Szkoły Wyższej, a także przez lokalnych fachowców z różnych instytucji. Dalej to prowadzone warsztaty samorozwoju, różne sekcje zainteresowań, takie jak: gimnastyczna, rękodzieła, plastyczna, literacka plus teatralna. Dużym zainteresowaniem cieszą się też inne formy aktywności, że wymienię tu: wycieczki, spotkania integracyjne, udział w koncertach muzycznych, wyjazdy do kina, teatru, opery, filharmonii. Muszę podkreślić tutaj, że udaje się nam nawiązywać dobrą współpracę

Elżbieta Redman prezeska Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynku

/ fot. archiwum prywatne

z władzami miasta w zakresie dotacji finansowych. Współpracujemy również z Miejskim Domem Kultury, Miejską Biblioteką Publiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Muzeum Budownictwa Ludowego i ze szkołami. Chciałabym w tym miejscu serdecznie podziękować współpracującym z nami instytucjom za wzbogacanie naszej działalności.

- Wśród wymienionych przez Panią sekcji Waszego uniwersytetu zwróciłam wcześniej uwagę na sekcję plastyczną, pisząc o niej z okazji zorganizowanej wystawy w zabytkowej Wieży Ciśnień poświęconej 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. Teraz natomiast zachwyciła mnie sekcja literacka, będąca trzonem zespołu artystycznego przedstawiającego „Słowne igraszki M. Czubaszki” w reżyserii pani Katarzyny Waluk, dyrektor MDK.

- Zanim opowiem o sekcji literackiej, chcę wspomnieć o sekcji rękodzieła, która cieszy się dużą popularnością. Panie potrafią wyczarować piękne przedmioty. Szkoda tylko, że nie mamy miejsca, aby je eksponować. Sekcja literacka jest pierwszą powstałą w UTW, założoną przez panią Alicję Chrzanowską. Potem pałeczkę przejęła pani Krystyna Dowgiałło. To pani Krystyna opracowała scenariusz do przedstawienia „Listy na wyczerpanym papierze”, a pani Katarzyna Waluk zgodziła się go wyreżyserować, wymyślić scenografię i oprawę muzyczną. Sukces tego spektaklu spowodował chęć zajęcia się większą formą teatralną. Od tego momentu sekcja

literacka ściśle współpracuje z MDK, a szczególnie z panią dyrektorką Katarzyną Waluk. Pani Katarzyna odpowiadała za scenariusz i reżyserię. Prócz członkiń sekcji literackiej w przedstawieniu brali udział pracownicy domu kultury i goście.

- Po tym przedstawieniu widzowie ocenili, że w zespole literackim odkryły się talenty aktorskie. Pani Dyrektorka czy Pani Magister z wdziękiem przedstawiały swoje postaci (role), a Mariolka i Honorka rozbawiły widownię do łez. Czy lubi Pani bawić się aktorstwem?

- Cieszy mnie, że spektakl tak się spodobał i, że w Olsztynku graliśmy dwa razy. Pierwszy raz mieliśmy występ wyjazdowy do Stawigudy. Tamtejsi mieszkańcy przyjęli nas bardzo ciepło i nagrodzili wielkimi brawami na stojąco. Do sukcesu przyczyniła się nasza gra, ale i ciekawy scenariusz oraz znakomita reżyseria (tu zasługa pani Katarzyny Waluk). Ogromną atrakcją przedstawienia był gościnny występ uroczych solistek, utalentowanych Krysi Undrunas i Grzegorza Rudzińskiego, grającego Doktora Amanta. Na pytanie „czy lubię bawić się aktorstwem” odpowiem, że chyba tak. Bo teatr amatorski przynosi wiele korzyści zdrowotnych, społecznych i emocjonalnych. Amatorski teatr poprawia u seniorów aktywność umysłową, koordynację i pamięć oraz radzenie sobie z emocjami. Daje poczucie osiągnięć i zwiększa pewność siebie. Dla zdrowia psychicznego ważna jest kreatywność, bo daje szansę na tworzenie i interpretowanie sztuki. Prezentacja i sprawdzenie się przed publicznością są ekscytującym doświadczeniem i sposobem na pokonanie tremy, a regularne próby i występy dają seniorom poczucie celu i spełnienia.

- Rozpoczyna się nowy rok akademicki 2024/2025 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Olsztynku. Spytam więc o Wasze plany. Czy będą jakieś nowości?

- Oczywiście planujemy kontynuację dotychczasowych form aktywności, bo są sprawdzone i podobają się naszym studentom. Z nowości proponujemy zwiększenie edukacji cyfrowej. Nowym i zapewne ciekawym zadaniem będzie nawiązanie współpracy z młodzieżą opracowując projekty międzypokoleniowe. Będziemy także preferować jednodniowe wycieczki po Warmii i Mazurach. W dalszym ciągu chcemy promować zdrowy tryb życia czyli gimnastykę, spotkania z dietetykiem, fizjoterapeutą czy psychologiem. Postaramy się angażować w działalność na rzecz lokalnej społeczności. Mamy również w planie wyjazd sekcji literackiej na „Przegląd form teatralnych i kabaretów” w Nidzicy.

- Dziękuję Pani za rozmowę i życzę realizacji założonych działań, a szczególnie „form teatralnych”.

STANISŁAWA ZIĄTEK

Max Toeppen i zagadka wsi Kurki

Dr hab. Andrzej Harasimowicz jest historykiem, emerytowanym profesorem Uniwersytetu Warszawskiego. Mieszka w Warszawie i w Kurkach, gdzie jest Sekretarzem Koła Gospodyń Wiejskich. Członkowie Koła powierzyli Mu zadanie uporządkowania rozproszonych informacji o dziejach Kurek i Sołectwa. Szczególnie intrygujące było pytanie o zakres terytorialny aktu nadania dla Kurek z 1341 roku? Kurki leżą dziś na Mazurach tuż przy granicy z Warmią – ale podobno niegdyś stanowiły część władztwa terytorialnego biskupa warmińskiego, zagarniętą przez Zakon Krzyżacki. Co mówią historycy i dokumenty?

Max Toeppen (1822-1893), to uznany niemiecki historyk Prus i Mazur. Szanowany w Niemczech i w Polsce za nowoczesny warsztat historyczny, dociekliwość i obiektywizm. Należy do wybitnych postaci w dziejach Olsztynka. Został uhonorowany w 2019 roku tablicą pamiątkową na ścianie budynku gimnazjum klasycznego, którego był dyrektorem w latach 1854 – 1869 i które wyniósł do najwyższej rangi w regionie (Nb. jeden z absolwentów gimnazjum - Emil Adolf von Behring był pierwszym laureatem Nagrody Nobla w 1901 roku, w zakresie medycyny). Max Toeppen był też moim przewodnikiem po dziejach tych krain. Dlatego, pozostając z niezmiennym szacunkiem, muszę się przyznać do uczucia niedosytu, czytając w jego pionierskiej *Historii okręgu i miasta Olsztynka* (1859), że:

„...nadanie dla wsi Kurki zaginęło w dalekiej przeszłości.”

Zawód mój stąd się brał, że ja właśnie szukałem aktu nadania z 1341 roku dla dzisiejszych Kurek, mając nadzieję na znalezienie tam informacji o oryginalnej nazwie wsi, prawach i obowiązkach osadników, a przede wszystkim o granicach terytorialnych nadania. Przebieg granicy wokół Kurek był przedmiotem ostrego sporu między Zakonem a biskupem warmińskim. Biskup Jan Stryprock, po tym jak Wielki Mistrz Winrych von Kniprode próbował go zaszytletować na spotkaniu w 1369 r., gdy ten zażądał zwrotu zrabowanych terenów i nalegał na dokładne ustalenie granic, skierował skargę na działania Zakonu do sądu papieskiego. To wskazuje na wagę sprawy tajemniczego „zaginięcia”! A tymczasem, mój Mistrz postawił po tej wiadomości kropkę i nawet jednego przypisu nie dał!

**Zatem zagadka brzmi:
Kto spowodował zaginięcie
aktu nadania?**

Szczęśliwie, zanim popadłem w pretensje do Mistrza, przeczytałem to uważnie i raz jeszcze... i przyszła refleksja. Skoro sam podnoszę precyzję i dociekliwość Toeppena, to może starszy kolega wiedział co pisze w sytuacji, gdy samego aktu nadania nie widział, tak jak i ja? Jednocześnie uświadomiłem sobie, że ta wzmianka tylko pozornie jest lakoniczna, zawiera bowiem ważne informacje, czasem sugestie, mogące być punktami zaczepienia do dalszej analizy. Scenariusz i kalendarium „zaginięcia w odległej przeszłości” zaczęły mi się układać w głowie!

Po pierwsze, Toeppen potwierdza, że akt nadania dla Kurek istniał! To istotne, bo w sytuacji, gdy aktu nie ma, sam fakt jego istnienia mógłby być poddawany w wątpliwość.

Po drugie, Toeppen precyzuje, co się stało z aktem nadania dla Kurek: zaginał! A więc „zaginięcie” to był akt sprawczy. Nie myszy zjadły ani pleśń zniszczyła – ktoś spowodował „zaginięcie”?

Po trzecie, wzmianka o „dalekiej przeszłości” pozwala na znaczne zawężenie czasu zaginięcia aktu. Jeśli Toeppen formułował tę opinię w 1859 roku, z perspektywy ponad 500 lat, to określenie „daleka przeszłość” może tylko oznaczać znaczne oddalenie w ramach tych 500 lat, czyli okres bezpośrednio po wydaniu aktu nadania dla Kurek w 1341 r. I tu możliwe jest dalsze przybliżenie czasowe. W latach 1341-1373 sprawy diecezji były w silnych rękach sprawnego administratora Jana Stryprocka, który Zakonowi nie ufał i toczył z nim ostry spór terytorialny, którego istotną częścią były Kurki. On pierwszy by alarmował, gdyby w archiwum katedralnym zaginął akt nadania. Byłby to przecież akt świętokradztwa, bo za taki uważano rabunek rzeczy świętych (*sacrarum rerum electio id est direptio*), co obejmowało też kradzież ze świątyni ksiąg i dokumentów (Radosław Kotecki, *Świętokradztwo w świetle anonimowego Traktatu de sacrilegiis et immunitatibus et eorum compositionibus z końca XI w.*, Rozprawy, Bydgoszcz, rcin.org.pl).

Spróbujmy zatem uporządkować, co wiemy a czego się domyślamy, szukając odpowiedzi na trzy podstawowe pytania naszej zagadki: **kto, kiedy i dlaczego?**

„Kiedy wyeliminujesz wszystko, co jest niemożliwe, to co pozostanie, nawet jeśli mało prawdopodobne, musi być prawdą.”

(Sherlock Holmes w: Arthur Conan Doyle, *Znak Czterech.*)

Kto? Najstarsza maksyma śledcza podpowiada: ten to uczynił, kto odniósł korzyść! (Cui prodest)

W połowie XIV wieku w naszym regionie istniały tylko dwie instytucje sprawnie zorganizowane, mające cel i poczucie misji, posługujące się pisaniem prawem, nadające sobie uprawnienia własnościowe i władcze. To był kościół katolicki

w tym przypadku biskupstwo warmińskie oraz Zakon Krzyżacki. Tylko one mogły odnieść korzyść z posiadania aktu nadania dla wsi Kurki. To co je dzieliło, to skrajnie sprzeczne intencje i zamiary wobec dokumentu. Biskup bronił aktu nadania, bo potwierdzał Jego prawa. Zakon chciał zniszczenia dokumentu, bo podważał jego plany. Cała dynamika tego konfliktu pokazuje kto narzucał zmiany a kto bronił zawartych ustaleń granicznych. Zatem: uczynił ten, kto odniósł korzyść z powodu „zaginięcia” aktu nadania dla wsi Kurki z 1341 r. Jedynym powodem dużego znaczenia dokumentu dla obu stron nie była wielkość nadziału - raptem około 200 hektarów - ale prawdopodobnie to, co napisano tam o lokacji wsi w konkretnym terenie, znajdującym się wtedy we władztwie terytorialnym biskupa warmińskiego, donatora.

Kiedy? Otrucie biskupa Stryprocka 1 września 1373 roku - z ostentacją i bezkarnie dokonane przez Zakon w siedzibie papieża w Awinionie - przyspieszyło bieg niepomyślnych dla diecezji spraw. Papież, już w 5 dni po otruciu biskupa warmińskiego, nowym ordynariuszem mianował Henryka Sorboma, młodego kanonika warmińskiego, także wrocławskiego (ten szczegół okaże się istotny!). Przebywał on wtedy w Awinionie, w roli sekretarza Cesarza Karola IV Luksemburczyka, który go protegował na tę wysoką pozycję. Henryk urodzony w Elblągu w 1340 r., wykształcony w Pradze, inteligentny i energiczny, cieszył się też sympatią biskupa Stryprocka, który wspierał jego karierę.

Odbierając zaszczytną, intratną nominację oraz awans, Henryk doskonale wiedział, kto i dlaczego otruł jego poprzednika. Jeśli po 1 września 1373 roku mogło mu przyjść do głowy, że otrucie Stryprocka jest ostrzeżeniem dla następcy, to już 5 września dowiedział się, że to on sam jest następcą! Ciekawe, jakie uczucia miotają duszą wyniesionego do biskupstwa młodego kanonika, gdy pojął brzemię powierzonej mu misji: wykonanie wyroku sądu papieskiego, w którym sprawy diecezji szły źle, z czego zdawał sobie sprawę lepiej niż inni! Henryk Sorbom bowiem także był kanonikiem wrocławskim i z pewnością wiedział od współbraci o doznanych szyskanach ze strony Wielkiego Mistrza. Owoc piękny, ale gorzki – trujący? Problem dotyczył go osobiście i to w podwójnym sensie. Skargę Stryprocka z 1369/70 roku, poparła cała kapituła, w tym on sam! Po drugie, tracony przez diecezję obszar stanowił tzw. władztwo terytorialne biskupa warmińskiego, czyli Henryka Sorboma! Co robić? ▶

► Z pewnością spytał o to swego protektora Cesarza Karola IV, do którego udał się w drodze z Awinionu do Fromborka jesienią 1373 roku. Sądząc po później prowadzonej przez Sorboma polityce, Cesarz potwierdził swoją dlań przychylność, ale radził zawarcie pokoju z Zakonem, co praktycznie oznaczało bolesne ustępstwa terytorialne. Polski biograf Sorboma tak podsumował: „W czasie swoich rządów Sorbom starał się zresztą (...) może też obawiając się podzielić los poprzednika (...) utrzymywać dobre stosunki z Zakonem i niekiedy stosował się z tego powodu do rad dostojników krzyżackich.” (podkreślenia AH) (Jan Powierski, hasło: Henryk Sorbom, 1340-1401, w: S. Achremczyk, *Almanach ...*, s. 42).

Proces dziwny a wyrok kuriozalny

Papież Grzegorz IX dopiero w kwietniu 1372 roku powołał komisję rozjemczą. Skład komisji nie wróżył dobrze – powołani sędziowie polubowni, dwaj wspomniani już kanonicy wrocławscy, stosunkowo niewysokiej rangi, mało zorientowani i zainteresowani w sporze, okazali się podatni na naciski i pogroźki krzyżackie. Niech sami powiedzą - ze wstydem i skruchą później okazaną - co ich spotkało za sprawą papieskiej nominacji na sędziów:

Tak zaciekle przeciwstawiał się tutaj Zakon postępowaniu sędziów polubownych, że dwaj kanonicy wrocławscy oświadczyli później, iż tylko

z winy wielkiego mistrza i jego popleczników nie można było regulacji granic doprowadzić do końca (...) Zakon nie zezwolił sędziom polubownym na zasięgnięcie rady doświadczonych prawników z Wrocławia, Pragi, Padwy czy Bolonii ani na zwrócenie się do audytorów (sędziów) Roty papieskiej. Nie wahali się oni nawet wyznać, że również obawa o własne życie powstrzymuje ich od ponownego udania się do Prus.

Grzegorz IX zatwierdził w 1375 roku niekorzystny dla Warmii wyrok sądu rozjemczego. Warmia straciła znaczny pas ziem od Kurek aż po Reszel i wielki pas puszczy galindzkiej, łącznie ponad 100 000 hektarów!

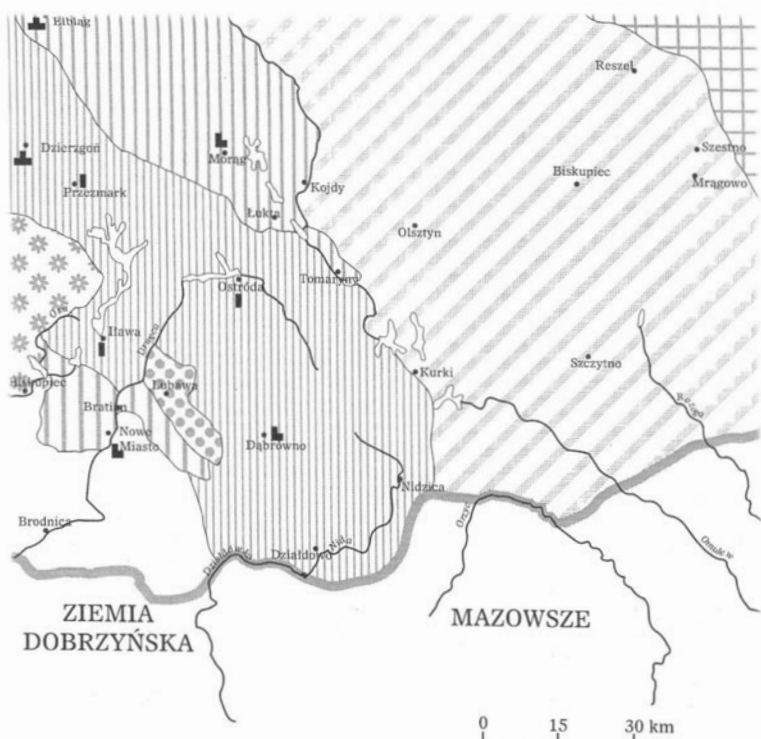
Wyrok, choć bardzo korzystny dla Zakonu, nie otwierał mu jednak drzwi do archiwum diecezji, a to było celem Kniprodego. Chciał on odnaleźć i zniszczyć jeden z najważniejszych dokumentów w całym sporze: akt nadania dla wsi Kurki! On bowiem potwierdzał ulokowanie nowej wsi Kurki/Korkaw w 1341 roku na obszarze władztwa terytorialnego biskupa warmińskiego, co by kwestionowało legalność krzyżackich zaborów ziem warmińskich. Archiwum diecezji zostało w końcu otwarte w biały dzień i z nakazem sądu papieskiego. Stało się tak za sprawą aroganckiego, ale sprytnego matactwa ze strony Zakonu:

„Jak słabe być musiały podstawy prawne, na których Zakon opierał swe roszczenia, wskazuje na to zapewne z jego inspiracji pomieszczone w wyroku postanowienie, że wszystkie wystawione

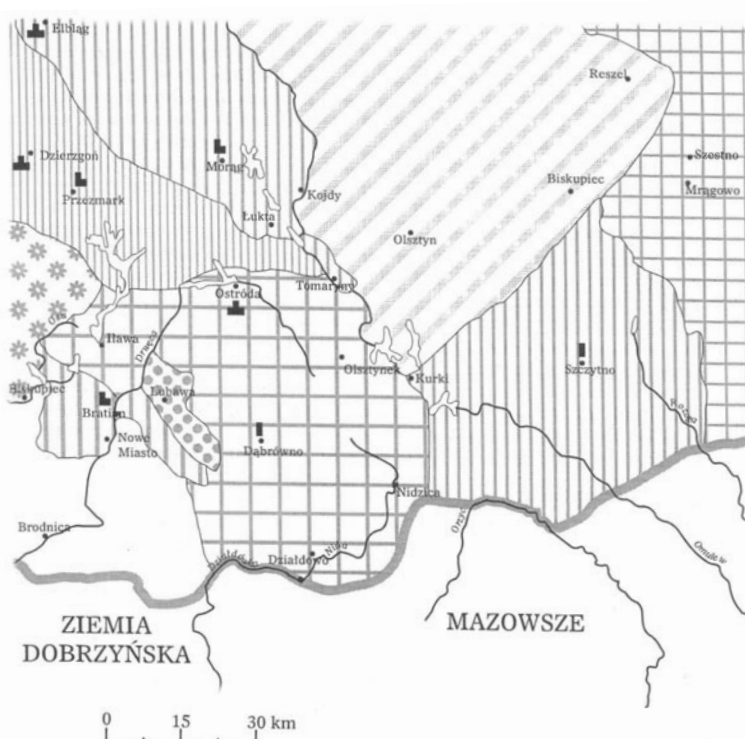
już przez sędziów dokumenty, odnoszące się do na nowo ustalonych granic między terenem biskupim a zakonnym (...) po papieskim zatwierdzeniu orzeczenia mają zostać >zniszczone, podarte i spalone>, co też w rzeczy samej nastąpiło.” (cyt. za A. Rogalski, s. 71)

Intryga Kniprodego, cyniczna, ale przemyślna, polegała na tym, by mając już w ręku wygrany proces i skorumpowanych sędziów, wykorzystać tę sposobność do końca i uzyskać prawny nakaz zniszczenia dokumentów związanych z procesem. W tym celu zwykle powołuje się wspólną komisję likwidacyjną, dokonującą przeglądu dokumentów, wybierając te do zniszczenia. I to było celem tego aroganckiego, ale zarazem demaskującego żądania, aby wpuścić lisa do kurnika! Trudno wyraźniej przyznać, że proces był nieuczciwy a żądanie Kniprodego zmierzało właśnie do uniemożliwienia apelacji, będącej kanonem rzymskiego prawa. To była obelga dla sądu (na którą zasłużył), ale i kolejne ostrzeżenie dla biskupa Sorboma!

I coś jeszcze zwraca uwagę w tym sporze granicznym. Dlaczego Kuria, zwykle skrzętnie zabiegająca o majątek Kościoła – co można zrozumieć, to w końcu jej zadanie - oddaje Zakonowi ze swego dominium sto tysięcy hektarów puszczy, ignorując – co już trudniej zrozumieć - rzeczowe argumenty prawne własnej strony, czyli biskupa warmińskiego Jana Stryprocka? Jan Plastwig, warmiński kanonik i kronikarz już w XV wieku „wietrzył przekupstwo” a niemiecki współczesny historyk doprecyzował:

Obszary południowej części Prus Górnych około 1340 r.

Obszary południowej części Prus Górnych około 1360 r.

Powyższe mapki są próbą rekonstrukcji nowych podziałów granicznych między diecezją warmińską a Zakonem, dokonanych jednostronnie przez Zakon Krzyżacki w l. 1340-1380. Zwraca uwagę „milimetrowa” precyzja, z jaką odcięto Kurki od ziem biskupich! / rys. Sławomir Glowacki

► „Prawdę mówiąc, nie był to w ogóle wyrok polubowny, lecz wyraźne, bezwarunkowe spełnienie przez sędziów [...postępujących podle i niesumiennie] wszelkich żądań Zakonu. Warmii wyrządzono bezwstydnie jaskrawą krzywdę.” (pogrubienie AH) (V. Roehrich, *Geschichte des Fuerstbistums Ermland*, Braunsberg 1925, cyt. za A. Rogalski, *Kościół katolicki na Warmii i Mazurach*, s.70-71).

Nie wiem, jak Henryk pokonał opór kapituły warmińskiej i przeprowadził w 1375 roku wykonanie wyroku papieskiego sądu. Kapituła, która w całości – jak i sam Sorbom, który był już wtedy kanonikiem warmińskim - podpisała się pod skargą Stryprocka z 1369 roku. Sprzeciwiała się teraz wyrokowi, który powodował znaczny uszczerbek w majątku diecezji i mógł pogorszyć ich osobisty status materialny. Dla przekonania kapituły, Sorbom mógł użyć argumentu, że to on sam płaci najwyższą cenę za pokój z Zakonem, bo to głównie ziemie biskupie były przedmiotem zaboru! Z pewnością poinformował też kapitułę o stanowisku Cesarza w sprawach diecezji.

Sorbom także miał pewnie moralny dylemat, czy nie powinien jednak jako podpisany pod skargą, a więc dzielący racje swego poprzednika, wystąpić z apelacją? Jego sumienie uspokoił pewnie Cesarz Karol IV, który doradzał pokój z Zakonem. [Nie odchodzimy od tematu - to wciąż o Kurkach] Cesarz nie życzył sobie przeciągania sporu z Zakonem, bo jeśli ma patronować losom młodego biskupa warmińskiego, nie chce być w jego obronie wciągnięty w konflikt z papieżem i Zakonem jednocześnie. Przekaz Cesarza był jasny: zawrzyj pokój.

Cesarz rzekł i los Kurek został przesądzony na 600 lat bez mała!

Nic nie mogło chyba bardziej utwierdzić młodego biskupa w przekonaniu, choć gorzkim, że

musi – nie ma wyjścia - zawrzeć krzywdzący pokój z Zakonem, dla dobra diecezji. Ciekawe, jak to przedstawił członkom kapituły, że go w końcu poparli? Był dobrym dyplomatą (sekretarz Cesarza Rzeszy!) więc sądzę, że uzmysłowił kapitule niesprzyjający układ sił w regionie i perspektywę na najbliższe lata, jeśli pozostaną bez poparcia Cesarza, z obrażonym papieżem i rozsierdzonym Zakonem na karku:

Międzynarodowa polityka Cesarstwa, papieżstwa oraz Zakonu postawiła biskupa Sorboma a wraz z nim i Kurki w sytuacji bez dobrego wyjścia!

– Czy wykonać niesprawiedliwy wyrok i uszczuplić majątek diecezji za cenę pokoju?

– Czy odrzucić wyrok i wnieść apelację: czyli wdać się w koszmary dla nowo mianowanego biskupa spór z papieżem i cesarzem w tle?

– Jaką byś podjął decyzję, Czytelniku, będąc na jego miejscu?

Podobno jednak wyrzuty sumienia z powodu zbyt uległości w wykonaniu krzywdzącego wyroku, nie opuściły go do końca życia. Henryk Sorbom był nietuzinkowym człowiekiem i szczerze – nawet w niesprzyjających warunkach - starał się być bohaterem pozytywnym.

Dlaczego akt zaginał? Akt nadania dla wsi Kurki, leżącej na pograniczu spornego terytorium dominium warmińskiego i Zakonu, wydany przez kapitułę warmińską w 1341 roku, trzymał się wcześniejszych ustaleń granicznych, wedle których nowo lokowana wieś leżała w obszarze władztwa terytorialnego biskupa warmińskiego. A to komplikowało plany Zakonu, który

jednostronnie zmienił plany podziałów i „włączył kawalek po kawalku ziemie biskupie do państwa zakonnego”. Gdyby akt nadania nie poświadczał lokacji Kurek w granicach domeny warmińskiej, to by nie zaginał, gdyż nie byłby zagrożeniem dla ekspansyjnych planów Zakonu!

Rozwiązaliśmy zagadkę? Uznajmy skromnie, że wiemy więcej o tym, kto chciał i mógł spowodować „zaginięcie” aktu nadania – ale to głównie rezultaty logicznej rekonstrukcji, dedukcji, ogólnej wiedzy historycznej. Niezależny sąd nie skazałby nikogo na takiej podstawie. Nikt nie został złapany za rękę a sam dokument, czyli ofiara przestępstwa (*corpus delicti*), nie została odnaleziona.

Ktoś ma inne rozwiązanie lub dostrzega błąd w rozumowaniu? Bardzo byłbym ciekaw poznać inny punkt widzenia lub nowe okoliczności opisywanej tu zagadki.

DR HAB. ANDRZEJ HARASIMOWICZ

Literatura:

- S. Achremczyk (red.), *Poczet biskupów warmińskich, OBN im. Wojciecha Kętrzyńskiego, Olsztyn 2008, zwł. hasła: Jan Stryprock i Henryk Sorbom.*
- S. Achremczyk, *Warmia*, Wyd. LITTERA, Olsztyn 2000.
- J. Laskowski, *Historia wpisana w krajobraz*, Olsztyn 2021.
- J. Laskowski, *Gdzie Warmia spotyka Mazury, Gmina Purda*, Olsztyn 2024.
- M. Toeppen, *Historia okręgu i miasta Olsztynka* (oprac. i wstęp: G. Jasiński i G. Białyński), Moja Biblioteka Mazurska, Dąbrówno 2004.
- A. Rogalski, *Historia kościoła katolickiego na Warmii i Mazurach*, Wyd. PAX, Warszawa 1956.
- A. Harasimowicz, *Ząb 650 lat! Zapiski archeologiczne i historyczne*, Warszawa-Kurki 2024, dostęp: e-archiwum ALBO
- A. Kopiczko, *Zarys dziejów Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie*, archwarmia.pl

Okiem numizmatyka

Kwartnik

Kwartnik (łac. Denarius quartensis) - srebrna moneta bita w średniowieczu (od końca XIII wieku) na Śląsku, w Wielkopolsce, Królestwie Polskim, Państwie Krzyżackim i na Pomorzu Zachodnim. Pierwsza, powszechna, gruba niebrakteatowa moneta na ziemiach Polskich.

W wyniku przeprowadzonej reformy monetarnej przez wielkiego mistrza, Winrycha von Kniprode (1352-1382), pojawiły się trzy rodzaje monet, czyli: półskojce, kwartniki, a później szelągi. Najpierw, około roku 1364 wprowadzono do obiegu półskojce i kwartniki, później zaś szelągi. Przyjęty model monety grubej łączył wzorce zaczerpnięte z różnych znanych Krzyżakom krajów,

jak i kładł nacisk na uformowanie stosunków monetarnych. Ten cel nie do końca jednak udało się osiągnąć. Dlatego też, prawdopodobnie na początku 1380 r., mistrz Winrych przeprowadził drugi etap reformy wybijając szelągi. Półskojce i kwartniki, choć powinny ulec przetopieniu w związku z wprowadzeniem szeląga, pozostały relatywnie długo w obiegu. Stało się tak, ponieważ były „dobrą monetą”, zawierającą więcej od innych srebra w stosunku do ich nominalnej oraz rynkowej wartości. Niezrealizowane plany bicia kwartników miał również wielki mistrz Michał Kuchmeister von Sternberg w 1415 roku.

Kwartnik krzyżacki był wybijany w mennicy toruńskiej i pod względem wagowym i obrachunkowym nie był powiązany z bitymi na zie-

Awers:
Tarcza Wielkiego Mistrza
W otoku:
+MAGISTERxGENERALIS

Rewers:
Zakonny krzyż równoramienny
W otoku:
+DOMINORVMxPRUSSIE

miach piastowskich. Miał masę 0,75 grama i wartość czterech brakteatów. Wygląd zewnętrzny kwartników zapożyczono od ćwierć groszowych monet Flandrii. Heraldycznego lwa zastąpiono tarczą wielkiego mistrza, a rewers powtórzył wizerunek krzyża równoramiennego. Jest to moneta ceniona i pożądana na rynku kolek-

cjonerskim. Na aukcji WDA MiM15 w marcu 2020 roku moneta taka została sprzedana za 621 euro. Na aukcji3 - STARY SKLEP - Sylwester Kopyciński w październiku 2020 roku, egzemplarz świetnie wybity i wyśmienicie zachowany został sprzedany za 3565 złotych.

WOJCIECH KARKULOWSKI

Swaderki w dniu 110. rocznicy Bitwy pod Tannenbergiem. Uroczystości rocznicowe.

O miejscowości Swaderki na łamach ALBO pisałem już wcześniej, między innymi w Nr 2 (263) Maj 2020 r. oraz Nr 3 (269) Czerwiec 2021 roku. Dzisiaj jest ku temu specjalna okazja z racji przypadającej w tym roku 110. rocznicy Bitwy pod Tannenbergiem. Dokładnie 29 sierpnia 1914 roku w okolicach Swaderek rozegrała się jedna z potyczek wojennych tej wielkiej bitwy. Śladem po tamtych wydarzeniach jest cmentarz wojenny, na którym pochowano 31 żołnierzy armii niemieckiej i 28 żołnierzy armii rosyjskiej poległych w walkach. Od 2018 roku na cmentarzu tym trwały prace konserwatorskie, które prowadzili członkowie Towarzystwa Przyjaciół Olsztyńka (zwłaszcza z Sekcji Eksploracyjnej „Tannenberg”), pracownicy Nadleśnictwa Olsztynek oraz zaprzyjaźnieni z naszym stowarzyszeniem wolontariusze. Wszystkie prace prowadzone były za zgodą i pod nadzorem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie. W tym roku, dokładnie 29 sierpnia, w dniu wydarzeń, które rozegrały się 110 lat temu, na cmentarzu tym odbyły się uroczystości związane z obchodami 110 rocznicy Bitwy pod Tannenbergiem oraz przekazaniem cmentarza po zakończeniu prac konserwatorskich.

W wydarzeniu wzięli udział: członkowie Towarzystwa Przyjaciół Olsztyńka, pracownicy Nadleśnictwa Olsztynek, Wicestarosta Olsztyński Artur Wrochna, Zastępca Burmistrza Olsztyńka Bogusław Kowalewski, Przewodniczący Rady Miejskiej Jerzy Głowacz, Sołtyska Sołectwa Swaderki Aneta Lejpolc, członkowie Stowarzyszenia do Pielęgnowania Dóbr Kultury Niemieckiej im. Emila von Behringa w Olsztyńku, pastor Łukasz Stachelek, proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Olsztynie, ksiądz Michał Świątecki, proboszcz parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Orzechowie, pracownicy Urzędu Miejskiego w Olsztyńku oraz zaproszeni goście.

Po modlitwie za zmarłych zaproszeni goście wygłosili krótkie przemówienia, po których przedstawiłem zakres prac, jakie zostały wykonane na tym zabytkowym cmentarzu. Omawiane działania wykonywane były etapami, zgodnie w wytycznymi przekazanymi przez WUOZ w Olsz-

Ekumeniczna modlitwa za zmarłych / fot. TPO

Cmentarz po zakończeniu prac konserwatorskich / fot. TPO

tynie. W pierwszej kolejności zostały usunięte wszystkie suche i niepotrzebne drzewa, które rosły na terenie cmentarza, w tym duże ilości podszyciu i krzewów różnych gatunków. Podczas tych prac odkryte zostały oryginalne obramowania mogił, które przykryte były grubą warstwą igliwia, ziemi i darni. W sumie odkopanych zostało osiem kwater grzebalnych, o których wspominał Wiktor Knercer (1948–2023) w swojej książce „Cmentarze wojenne z okresu I wojny światowej w województwie olsztyńskim”. Autor współpracował z naszym stowarzyszeniem podczas prac związanych z rewitalizacją cmentarza wojennego w Swaderkach.

Był na miejscu i przekazał nam wiele cennych wskazówek związanych z podjętymi pracami.

Oryginalnie cały cmentarz był obsadzony świerkami, a tuż przy wejściu rosły lipy. Po wielu latach część drzew obumarła i dlatego zgodnie z zaleceniami WUOZ w Olsztynie nasadzenia te zostały przywrócone. Pracownicy Nadleśnictwa Olsztynek posadzili nowe świerki i lipy.

W kolejnym etapie prac przy odsłoniętych kwaterach zamontowane zostały nowe drewniane krzyże – lacińskie na mogiłach żołnierzy niemieckich i prawosławne na mogiłach żołnierzy rosyjskich. W ustaleniu, gdzie zostali pochowani żołnierze

obu armii pomogła mieszkanka Swaderek, Pani Irena Jarzynowska, która pamiętała jeszcze oryginalne krzyże. Następne prace polegały na naprawie lub wymianie na nowe betonowych słupków stanowiących stałe ogrodzenie cmentarza oraz montażu siatki ogrodzeniowej. Na zakończenie prac konserwatorskich na cmentarzu ustawiona została tablica informacyjna z podstawowymi wiadomościami o tym cmentarzu wojennym. Tablica ta wraz z drugą informującą o liczbie i znanych nazwiskach pochowanych tutaj żołnierzy przygotowali i ustawili pracownicy Nadleśnictwa Olsztynek. Część opisowa z rysem historycznym została przygotowana przez nasze stowarzyszenie. Więcej wiadomości o zdarzeniach z sierpnia 1914 roku można znaleźć na dedykowanej zakładce strony internetowej Nadleśnictwa Olsztynek, do której kieruje specjalny kod QR umieszczony na tablicy informacyjnej.

Opisany szeroki zakres prac wykonanych na cmentarzu wojennym w Swaderkach nie dokonałby się, gdyby nie bezinteresowna pomoc wielu ludzi, którym chciałbym serdecznie podziękować.

W pierwszej kolejności wymienię zaangażowanych członków Towarzystwa Przyjaciół Olsztyńka - zwłaszcza z Sekcji Eksploracyjnej „Tannenberg”, którzy poświęcili wiele czasu i sił przy pracach na cmentarzu. Wszelkie sprawy dotyczące wniosków i pozwoleń spadły na barki pracowników Nadleśnictwa Olsztynek i Nadleśniczego, Dariusza Krzyżanowskiego. Leśnicy uczestniczyli także bezpośrednio w pracach na cmentarzu. Tego typu projekty związane są oczywiście z dużymi kosztami finansowymi. Nasze plany z konserwacją cmentarza trwałyby zapewne jeszcze dłużej, gdyby nie pomoc darczyńców, którzy wsparli finansowo i materiałowo nasze działania. Na pierwszym miejscu wymienię Państwa Katarzynę i Krzysztofa Walenczak z Fundacji „Turnitzmühle Heritage Foundation”, którzy zakupili drewno do produkcji krzyży oraz część siatki ogrodzeniowej. Pozostały fragment ogrodzenia zakupił ze swoich środków mieszkaniec Mierek Ryszard Eberhardt. Piękne i nowe krzyże w ilości 8 sztuk wykonał, zakonserwował i zamontował Radosław Waraksa. ►

Goście na uroczystościach rocznicowych / fot. TPO

► Kolejnym z darczyńców jest Krzysztof Czernik z hurtowni budowlanej „Grupa Storex” z Olsztyna, który przekazał materiały budowlane: zaprawę cementową, farbę i impregnaty. W okresie, kiedy remontowaliśmy cmentarz, Sołtyską Sołectwa Swaderki była Jolanta Wiśniewska, która część środków z budżetu sołectkiego przeznaczyła na zakup nowych słupków betonowych na ogrodzenie. Wymieniłem także Mirosława Tymoszczuka, Prezesa Zarządu „Gospodarstwo Rybackie Szwaderki”, który udostępnił nam plac i media podczas prac konserwatorskich.

Wszystkim wymienionym i tym, o których nie napisałem (a było tych osób naprawdę wiele), składam serdeczne podziękowania za pomoc w realizacji tego projektu.

Podczas uroczystości rocznicowych na cmentarzu w Swaderkach przygotowana była specjalna wystawa plenerowa prezentująca zdjęcia z kolejnych etapów prac konserwatorskich. Po zakończeniu uroczystości zdjęcia były eksponowane w zabytkowej „Wieży Ciśnień” w Olsztynku, gdzie każdy ze zwiedzających mógł zapoznać się z naszymi działaniami. Niniejszy tekst nie będzie pełnym, jeżeli nie przedstawię także rysu historycznego opisującego wydarzenie, które rozegrały się 110 lat temu w okolicach Swaderek.

„(...) W ramach operacji wschodniopruskiej w dniach 23-30 sierpnia 1914 r. na wschód od wsi Sębark (Tannenberg) rozegrano decydujące dla I wojny światowej starcie pomiędzy siłami Cesarstwa Niemieckiego, 8. Armia dowodzoną przez

generała Paula von Hindenburga i Ericha Ludendorffa, a siłami Rosji, 2. Armia generała Aleksandra Samsonowa.

W połowie sierpnia 1914 roku wojska rosyjskie przekroczyły granice Prus Wschodnich. Od północy w kierunku Królewca podążała Armia „Niemen” generała Paula von Rennenkampa, z kolei od południa w kierunku Olsztyna wyruszyła Armia „Narew” dowodzona przez generała Aleksandra Samsonowa. 28 sierpnia rozstrzygnęły się losy bitwy. W centrum frontu, po początkowo korzystnych dla Rosjan starciach w okolicach Frąknowa, późnym popołudniem rozpoczął się odwrót XXIII Korpusu gen. Kondratowicza w kierunku na Nidzicę i Muszaki. Na tyły XV rosyjskiego korpusu gen. Martosa od strony Waplewa zaczęły wychodzić jednostki XX Korpusu niemieckiego generała von Scholtza (grupa gen. von Unger). Po południu gen. Martos zarządził odwrót. XIII Korpus gen. Klujewa opuścił Olsztyn i maszerował na Olsztynek na pomoc XV Korpusowi,

jednak jego działania były tak ociężałe, że mimo zdecydowanej przewagi nad zagradzającymi mu drogę wojskami niemieckimi (37 dywizji gen. Goltza), do późnej nocy nie zdołał wywalczyć swobodnego przejścia. O północy nadszedł rozkaz dowódcy 2 Armii nakazujący odwrót. Wczesnym rankiem 29 sierpnia pułk sofijski z XIII Korpusu próbował bezskutecznie odbić Olsztynek od strony wschodniej. Po nieudanym ataku ruszył w kierunku Mierek i Kolatka (Schlagamühle). Jedyna droga odwrotu dla XIII Korpusu prowadziła przez przesmyk pomiędzy jeziorami Staw i Pluszne koło młyna Szłaga. Oddziały niemieckie wsparte ogniem artylerii zdobyły Mierki. Rosjanie dzielnie bronili przesmyku koło Kolatka. Po ostrzale do ataku ruszyły oddziały Landwehry łamiąc obronę rosyjską. Znaczne siły rosyjskie z pułków sofijskiego, mołajskiego i zwienigrodzkiego przedarły się i ruszyły w kierunku Swaderek. Ponad osiem tysięcy żołnierzy poddało się, w tym niemal cały kaszyński pułk piechoty. Setki zginęło lub potopiło

się w wodach jezior. Sytuacja 2 Armii była tragiczna. Wobec otwartych dróg na tyły głównych sił rosyjskich jedynym wyjściem było nakazanie pospiesznego odwrotu. Jednak gen. Samsonow, który 28 sierpnia opuścił swoje stanowisko dowodzenia w Nidzicy i udał się do dowódcy XV Korpusu, stracił możliwość porozumiewania się z pozostałymi jednostkami. Decyzję o odwrocie wydał dopiero wieczorem. Było już jednak za późno. Dwa korpusy rosyjskie, które wysunęły się najbardziej do przodu, a więc XIII i XV zostały otoczone. 29 sierpnia do niewoli dostał się gen. Martos, dowódca XV Korpusu, a resztki jego wojsk zostały wybite lub poddały się na północ od Nidzicy. Z XV Korpusu ocalał tylko jeden oficer, któremu udało się powrócić do Rosji. Podobny los spotkał XIII Korpus, którego dowódca, gen. Klujew, dostał się w ręce Niemców, żołnierze zaś do 30 sierpnia zostali zabici lub wzięci do niewoli w rejonie na wschód od Nidzicy. Bitwa zakończyła się całkowitym zwycięstwem Niemców, którzy stracili w niej około 20 tys. żołnierzy, straty rosyjskie to 30 tys. zabitych i 92 tys. wziętych do niewoli. Bitwę rozegraną pomiędzy Olsztynem, Lidzbarkiem, Wielbarkiem i Szczytnem Niemcy określają mianem bitwy pod Tannenbergiem. Zwycięstwo Niemiec w tej bitwie miało ogromne znaczenie psychologiczne. Zapoczątkowało także kult marszałka von Hindenburga jako bohatera spod Tannenberga. W społecznym odbiorze bitwa pod Tannenbergiem z roku 1914 zaczęła pełnić rolę najważniejszego niemieckiego symbolu zwycięstwa i była doskonałym pretekstem do upamiętnienia tego wydarzenia. W roku 1927 na polach w okolicy wsi Sudwa k/Olsztynka zakończono budowę ogromnego pomnika upamiętniającego to zwycięstwo - Tannenberg-Denkmal. Fakt wielkiego zwycięstwa wykorzystano propagandowo przedstawiając je jako rewanż za Grunwald 1410 r. Pamiątką po krwawych zmaganiach z sierpnia 1914 roku są bardzo liczne w całej okolicy cmentarze wojenne - m.in. w Drwęcku, Mielnie, Dorotowie, Olsztynku, Sudwie, Mierkach, Waplewie oraz ten w Swaderkach. Spoczywają na nich żołnierze niemieccy, rosyjscy nierzadko wspólnie na jednym cmentarzu.”

Powyższy tekst dotyczący historii zdarzeń został przygotowany na potrzeby tablicy informacyjnej umieszczonej na cmentarzu w Swaderkach i w całości dostępny jest także na stronie internetowej Nadleśnictwa Olsztynek.

Tablica z listą poległych / fot. TPO

ADAM NAWACKI

XXII Gala Stypendialna Fundacji Fundusz Ziemi Olsztyńskiej

30 września, podczas XXII Gali Stypendialnej Fundacji Fundusz Ziemi Olsztyńskiej, która odbyła się w Biskupcu, dziewięcioro młodych i utalentowanych mieszkańców naszej gminy zostało wyróżnionych stypendiami. Nagrodzeni zostali za osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe. W Gali uczestniczył Burmistrz Olsztynka Robert Waraksa, który wraz z Wicestarostą Olsztyńskim Arturem Wrochną wręczył stypendystom upominki za wybitne osiągnięcia. Poniżej laureaci z Gminy Olsztynek.

Stypendium naukowe:

Michał Hermański, Wiktoria Tworowska, Krzysztof Janikowski, Bartosz Sobierajski.

Stypendium artystyczne:

Dagmara Michalak, Zuzanna Rochoń, Kornelia Zych.

Stypendium sportowe:

Zofia Waśk, Dawid Załęcki.

Serdecznie gratulujemy wszystkim stypendystom! Ich ciężka praca, zaangażowanie i pasja zostały dostrze-

żone i docenione. Życzymy dalszych sukcesów w nauce oraz realizacji marzeń. Oby to stypendium stanowiło

motywację do osiągania kolejnych celów i rozwijania talentów!

UM OLSZTYNEK

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Olsztynku

Na warmińskim szlaku...

Warmia, to region o niezwykłych walorach naturalnych i kulturalnych. Słynie z malowniczych krajobrazów, licznych jezior, lasów oraz bogatej fauny i flory. Jest to idealne miejsce dla miłośników przyrody, którzy mogą cieszyć się spokojem i pięknem otaczającej natury.

Kulturalnie Warmia ma wiele do zaoferowania. Region ten jest znany z licznych zabytków, w tym zamków, kościołów i pałaców. Lidzbark Warmiński, nazywany „Perłą Warmii”, jest jednym z najważniejszych ośrodków kulturalnych regionu. Znajduje się tu Zamek Biskupów Warmińskich, który jest jednym z najlepiej zachowanych gotyckich zamków w Polsce.

I to właśnie w Lidzbarku na terenie Term Warmińskich, 10 września odbyło się II Warmińskie Forum Gospodarcze Szlaku Świętej Warmii. Celem była tu promocja regionu i propagowanie działań na rzecz rozwoju jego ogromnego potencjału. Warto nadmienić, iż wydarzenie zgromadziło wielu lokalnych przedsiębiorców, przedstawicieli samo-

rządów oraz organizacji działających nie tylko na Warmii, ale i z jej okolic. Jak wiadomo współpraca Warmii i Mazur jest nierozłączna.

Wśród licznych wystawców znalazły się również Warsztaty Terapii Zajęciowej z Olsztynka, które jako jedyne z tego typu placówek miały możliwość zaprezentować się w tak

znamienitym gronie. Na odwiedzających stoisko czekały pyszne wypieki, plecione wianki, szyte maskotki, rzeźby oraz torby i kubki z zaprojektowanym specjalnie na tę okazję nadrukiem. Wszystko przygotowane przez naszych uczestników. Dziękujemy za tak duże zainteresowanie!

Była to świetna okazja do promocji naszego miasteczka, szerzenia działań na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami, twórczej inspiracji i przede

wszystkim nawiązywania nowych możliwości współpracy. Bardzo cenimy sobie nawiązany kontakt z Warmia-Mazury Special Economic Zone dotyczący obszaru szkoleń zawodowych dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz Fundacją Mangalica z Dobrego Miasta. Mamy nadzieję, że udział w II Warmińskim Forum Gospodarczym Szlaku Świętej Warmii również będzie miał wpływ na rozwój naszych Warsztatów.

WTZ OLSZTYNEK

Wiadomości z Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Wrażenia z wycieczki do Krakowa

Przyjechalśmy do Krakowa w słoneczne południe 9 września. Od razu po zakwaterowaniu w bardzo wygodnym hostelu i zjedzeniu obiadu ruszyliśmy melexami na zwiedzanie Kazimierza. Podziwialiśmy klimatyczne uliczki, zabytkowe synagogi i Bazylikę Na Skałce.

Następny dzień okazał się prawdziwym wyzwaniem dla naszej sprawności fizycznej. Zaczęliśmy go od wyjątkowej wycieczki do Kopalni Soli w Wieliczce. Jest to jedno z najbardziej znanych i najstarszych miejsc turystycznych w Polsce, a także na liście UNESCO. Kopalnia jest imponującą siecią korytarzy, komór i jezior solankowych. Nasza przygoda rozpoczęła się od pokonania 800 schodów do podziemi. Przewodnik, emerytowany górnik, w ciekawy sposób przybliżył historię kopalni, opowiadając o trudach pracy górników oraz o legendach związanych z tym miejscem.

Największy zachwyt wzbudziły w nas: Kaplica Św. Kingi – wykonana w całości z soli, z pięknymi rzeźbami i żyrandolami, podziemne jeziora – niesamowita gra światła odbijających się w solankowej wodzie, rzeźby i frędzle solne – świadectwo artystycznych umiejętności górników, odrestaurowane komory wydobywcze – obraz ciężkiej i niebezpiecznej pracy górników.

Temperatura w kopalni wynosiła około 14 st. C, co było dużą ulgą w porównaniu z letnimi upałami panującymi na powierzchni. Powietrze jest tam bardzo czyste i pełne soli, co ma pozytywny wpływ na zdrowie.

Wieliczka to miejsce, które robi ogromne wrażenie. To nie tylko kopalnia, ale również świadectwo historii i kultury. Zachwyciła nas swoją urodą i bogatą historią.

Po południu udaliśmy się do dzielnicy Krakowa, Podgórze, aby zobaczyć Fabrykę Schindlera i poznać jej historię z czasów II wojny światowej.

Kolejny dzień poświęciliśmy na zwiedzanie Wzgórza Wawelskiego. Jest to jedno z najważniejszych miejsc w Polsce, będące symbolem historii i kultury narodowej. To dawna siedziba polskich królów, a także miejsce, gdzie znajdują się liczne zabytki oraz atrakcje turystyczne: Zamek Królewski na Wawelu – zachwycająca architektura, liczne kom-

Wycieczka do Krakowa / fot. UTW Olsztyniek

naty królewskie, kaplica oraz skarbiec, Katedra Wawelska – miejsce koronacji królów oraz ich pochówku; ogromne wrażenie robi wnętrze, piękne witraże oraz dzwon Zygmunta, ogród włoski i widoki na Wisłę i panoramę Krakowa, Smok Wawel-

ski – legendarne stworzenie, które według podań zamieszkiwało Wawel.

Stałym elementem w programach naszych wycieczek stały się wizyty w teatrach. Tym razem był to spektakl pt. „Czarna komedia” autorstwa Pe-

tera Shaffera w Teatrze STU. Jest to jedna z najczęściej grywanych komedii na świecie. W obsadzie zobaczyliśmy wielu znanych aktorów, między innymi Magdalenę Walach, Urszulę Grabowską, Bartosza Cwalińskiego, Andrzeja Deskura, Krzysztofa Pluskotę, Andrzeja Roga.

Ostatni dzień pobytu przeznaczaliśmy na poznanie serca Krakowa czyli Rynku Głównego oraz Starego Miasta: Pałac Muzeum Książąt Czartoryskich – stała ekspozycja prezentuje najcenniejszą w Polsce i jedną z najcenniejszych kolekcji sztuki w Europie. Oglądaliśmy arcydzieła światowego malarstwa jak „Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci czy „Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem” Rembrandta van Rijna oraz inne dzieła z dziedziny malarstwa, rzeźby, rzemiosła, militariów prezentujących historię Polski. Odwiedziliśmy Kościół Mariacki – zachwycającą gotycką budowlę, znaną przede wszystkim z ołtarza Wita Stwosza i przepięknych witraży. Na naszej trasie znalazły się Sukiennice – piękna renesansowa hala targowa. Ze względu na położenie i charakter sale I piętra stały się siedzibą Muzeum Narodowego w Krakowie. Ekspozycja zbiorów prezentowana jest w czterech salach (Sala Bacciarellego: Oświecenie, Sala Michałowskiego: Romantyzm, Sala Siemiradzkiego: Wokół akademii, Sala Chełmońskiego: Realizm, polski impresjonizm, początki symbolizmu). Zwiedziliśmy także dawną siedzibę Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Zwiedzanie Krakowa to niezapomniane przeżycie. To nie tylko miejsce historyczne, ale także centrum kultury i życia społecznego. Pełne urokliwych zakątków miasto przyciąga zarówno turystów jak i mieszkańców. Zdecydowanie warto przyjechać tu ponownie, aby odkryć więcej.

Plener malarski

Wrzesień, to ulubiony miesiąc grupy plastycznej UTW w Olsztynku. Po trzyletniej przerwie sześciuosobowa grupa miłośniczek malowania znów wybrała się do Maróza. Jak co roku, seniorki wspierała dyrektorka Miejskiego Domu Kultury, Katarzyna Waluk. Po przyjeździe do Ośrodka Wypoczynkowego „Syrenka” każda z Pań wybrała się na spacer, aby znaleźć miejsce, które najbardziej ją zainspiruje do malowania. ▶

Uczestniczki pleneru malarskiego / fot. UTW Olsztyniek

- Prowadząca zajęcia Pani Kasia krótko przypomniała, na co zwracać uwagę podczas malowania:
 - światło padające na liście, gałęzie, ściany budynków tworzy piękne refleksy i cienie,
 - kolory natury: bogactwo ciepłych odcieni żółci, pomarańczy, zieleni i błękitu komponują się w harmonijną paletę,
 - kompozycja: układ elementów na obrazie i zależności między nimi tworzą harmonijną całość.

Podczas pleneru przede wszystkim korzystaliśmy ze znanej nam techniki akrylu. Uczestniczki chciały poznać również technikę malowania olejnego. W tym celu obejrzałyśmy film poglądowy, który w dużym stopniu przybliżył nam tę technikę. Dwie osoby zdecydowały się spróbować nowego sposobu malowania.

Czterodniowy plener (17-20 września) okazał się świetną okazją do wymiany doświadczeń. Dzięki wzajemnej wymianie pomysłów i technik każda z nas mogła poszerzyć swoje umiejętności. Czas spędzony w naturze nie tylko inspirował do twórczości, ale również pozwolił nam na relaks i naładowanie energią.

Zamierzamy kontynuować rozwój w malarstwie i zdobywać nowe umiejętności. Na pewno spróbujemy eksperymentować z malowaniem farbami olejnymi zarówno na zajęciach, jak i przyszłych plenerach.

Koncert zespołu „Mazowsze”

29 września grupa wielbicieli muzyki i tańca ludowego wybrała się na koncert zespołu „Mazowsze” do olsztyńskiej Hali Urania.

Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze” powstał w 1948 roku i jest jednym z największych na świecie zespołów prezentujących polski folklor. Kształt zespołu nadali znakomici polscy artyści: kompozytor i dyrygent Tadeusz Sygietyński oraz Mira Zimińska-Sygietyńska, aktorka międzynarodowej sceny. Uwielbiali oni muzykę ludową, te proste wiejskie melodie inspirowały ich do tak bogatej twórczości. Z usłyszanych ludowych przyspiewek powstawały niepowtarzalne muzyczne arcydzieła, cenne miniatury.

Zespół „Mazowsze” odwołuje się do tradycji polskiej muzyki i tańca ludowego. Z uwagi na bogactwo repertuarowe „Mazowsze” powszechnie uznawane jest za zespół narodowy. Dla tysięcy zagranicznych odbiorców koncerty tego zespołu były pierwszym kontaktem z polską kulturą.

Dzisiaj jest to nowoczesny zespół młodych ludzi liczący sobie ponad 170 artystów w trzech grupach: baletu, chóru i orkiestry.

Cała publiczność bawiła się wspaniale. Widowisko to wywołało w nas mnóstwo niezapomnianych emocji i wrażeń.

Inauguracja roku akademickiego

3 października w kinie „Grunwald” odbyła się inauguracja nowego roku akademickiego. Na początku Prezes Zarządu UTW w Olsztynku - Elżbieta Redman - gorąco powitała zaproszonych gości: Zastępcę Burmistrza Bogusława Kowalewskiego, Przewodniczącą Rady Miejskiej Jerzego Głowacza, Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej Alinę Wołod-

kiewicz, Dyrektora Muzeum Budownictwa Ludowego Ewę Wrochnę oraz przedstawiciela MOPS-u Iwonę Zawieruchę.

Następnie wysłuchaliśmy pieśni „Gaudeamus igitur”, po czym prezes złożyła studentom życzenia zdrowia, radości i kreatywnego rozwoju w nowym roku akademickim.

Stanisław Achremczyk - historyk, profesor nadzwyczajny UWM

/ fot. MDK Olsztyn

Wykład na temat: „Ignacy Krasicki nie tylko poeta” wygłosił Stanisław Achremczyk - historyk, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, a od 1990 roku Dyrektor Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie.

Ignacy Franciszek Błażej Krasicki

(1735-1801) był dostojnikiem kościelnym, poetą, a także prekursorem polskiej powieści. Przeżył trzy rozbiory Polski. Zaliczany jest do głównych przedstawicieli polskiego oświecenia, nazywany „księciem poetów”.

Został odznaczony Orderem Orła Białego. Jego najważniejsze dzieła zyskały światową sławę i zostały przetłumaczone na wiele języków. Jako biskup warmiński urządził swoje rezydencje w Lidzbarku Warmińskim i Smolajnach. Z racji pełnionej funkcji zasiadał również w Senacie Rzeczypospolitej. Krasicki znany jest jednak głównie jako twórca bajek, satyr i poematów heroikomicznych. Do najważniejszych utworów zaliczają się: „Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki”, „Hymn do miłości Ojczyzny”, „Monachomachia”, „Myszeida” oraz wiele bajek, satyr i wierszy. Był także redaktorem czasopisma „Monitor”.

Jego twórczość skupiała się przede wszystkim na ukazywaniu szlachcie błędów, które prowadziły do upadku kraju oraz nauczaniu ludzi dobrego i mądrego postępowania.

Tego samego dnia o godz. 16.00 ok. 30-osobowa grupa słuchaczy UTW spotkała się w olsztyńskiej restauracji „Accanto”, która serwuje cenioną przez mieszkańców pizzę. Zebrani mieli możliwość degustacji smacznych sałatek, drobnych przekąsek i pysznej domowej lemoniady. Danie główne były pizze w różnych smakach. Pochwałom nie było końca.

Trzygodzinne spotkanie przebiegło w radosnej, serdecznej atmosferze i było okazją do rozmów, wspomnień, żartów i śmiechu.

UTW OLSZTYNEK

Wizyta studyjna z Ukrainy

29 sierpnia w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Olsztynku miała miejsce wizyta studyjna, w której uczestniczyli przedstawiciele gmin pochodzących z dwóch regionów Ukrainy: obwodu sumskiego oraz lwowskiego. Jej celem było zdobycie doświadczeń i wymiana dobrych praktyk między samorządami dotyczącymi pozyskiwania w przyszłości środków unijnych, a także wyzwania z tym związanymi. W spotkaniu uczest-

niczyli Burmistrz Olsztynka wraz ze swoim zastępcą. Po spotkaniu goście zwiedzili Multimedialne Muzeum Obozu Jenieckiego Stalag IB i Historii Olsztynka oraz Zabytkową Wieżę Ciśnień.

Wizyta została zorganizowana we współpracy z BORUSSIA Olsztyn – organizacją, która aktywnie wspiera inicjatywy na rzecz dialogu, integracji i wymiany międzykulturowej.

UM OLSZTYNEK

fot. UM Olsztyn

SP nr 2 im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Olsztynku

50 lat minęło jak jeden dzień...

Rok szkolny 2024/2025 jest dla całej społeczności Szkoły Podstawowej nr 2 w Olsztynku rokiem wyjątkowym, rokiem jubileuszowym. 2 września minęło właśnie 50 lat od rozpoczęcia jej działalności. Z tej okazji chcielibyśmy przypomnieć czytelnikom, wśród których jest na pewno wielu absolwentów, nauczycieli i pracowników, okoliczności jej uruchomienia.

Decyzja o powstaniu Zbiorczej Szkoły Podstawowej w Olsztynku zapadła latem 1973 roku. Podjęto ją w Ministerstwie Oświaty i Wychowania. Ówczesny Minister Oświaty Jerzy Kuberski, po naradzie na szczeblu wojewódzkim, przy wsparciu i usilnych zabiegach Inspektora Szkolnego Powiatu Olsztyńskiego, zatwierdził projekt. Szkoła miała być jednym z obiektów budowanych dla uczczenia trzydziestej rocznicy powstania Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Prace rozpoczęto 1 września 1973 roku, a oficjalne otwarcie szkoły miało nastąpić rok później.

Pod koniec budowy do prac włączyły się również zakłady pracy z Olsztynka i okolic oraz rodzice dzieci, które od nowego roku miały uczęszczać do tej nowoczesnej placówki.

Pierwsze płyty położono już 19 października, a pod koniec jesieni budynek „wyszedł z ziemi”. W grudniu zaś kończono już drugą kondygnację. Równoległe z budową szkoły powstał internat na 150 miejsc, stołówka na 300 osób oraz dom dla nauczycieli. Kronika Zbiorczej Szkoły Gminnej w Olsztynku zawiera z tego czasu przede wszystkim bardzo systematycznie groma-

dzony materiał fotograficzny. Widać w nim, jak szybko postępują prace i przy udziale wielu wolontariuszy. Budowa, jako że jest to jedna z najważniejszych inwestycji w województwie, jest wizytowana przez wielu ważnych polityków. Poszczególne kuratoria z całego kraju zobowiązały się wyposażyć klasopracownie nowej szkoły w sprzęt i pomoce naukowe. I tak pracownia klas pierwszych była darem KOS Rzeszów, pracownia klas drugich była darem KOS Białystok, pracownię klas trzecich wyposażyło KOS Bydgoszcz. Gabinet dyrektora szkoły był darem KOS Gdańsk, pracownię matematyki wyposażyło KOS Katowice. Natomiast pracownia historii była darem KOS Szczecin. W czasopiśmie „Przyjaciółka” z dnia 1.09.1974 roku, w artykule „Rosła w oczach ta szkoła” Hanna Bielska pisze, że „wnętrza wykończonych już klas i specjalistycznych gabinetów prezentują się imponująco. W pracowni matematycznej na stolikach rzędy kolorowych przycisków do przekazywania informacji wprost na nauczycielski pulpit (ściągnięcie wykluczone!). Sale języków obcych – jak w naukowym instytucie: kabiny, słuchawki dla każdego ucznia, magnetofony. We wszystkich klasach telewizory i taka mnogość nowoczesnych urządzeń, że nie sposób, by komukolwiek mogła ta nauka nie wchodzić do głowy”. Niejednokrotnie autorzy z gazet odwiedzający szkołę twierdzili, że jest to jedna z najnowocześniejszych szkół w Polsce. Dyrektor, Witold Jasiński, ze „wzruszeniem zaznaczał, że naszą olsztyńską szkołę budowała cała Polska”.

Rok szkolny w nowym obiekcie szkolnym rozpoczął się o dwa tygodnie wcześniej niż w całej Polsce. Olsztynek w tym czasie stał się obiektem zainteresowania mediów z całej Polski. O postępach w budowie i przygotowaniu do użytkowania pisały m.in. „Trybuna Ludu”, „Życie Warszawy”, „Nasza Wieś”, „Panorama Północy” i „Sztandar Młodych”. 14 sierpnia 1974 roku odbyła się pierwsza Rada Pedagogiczna. Podczas niej postanowiono, że uczniowie pod kierownictwem wychowawców będą przez dwa tygodnie pomagać przy pracach wykończeniowych. Rozpoczęły się również przygotowania do przyjęcia gości na uroczystości rozpoczęcia roku szkolnego. W wywiadzie dla gazety „Express” Witold Jasiński podkreślał, że młodzież przychodzi codziennie na dwie, trzy godziny i pod opieką nauczycieli pomaga przy urządzeniu sal lekcyjnych. Dyrektor podkreślał, że nowy rok szkolny rozpoczęło w Zbiorczej Szkole ponad 800 uczniów: od klas pierwszych szkoły podstawowej do czwartej klasy Liceum Ogólnokształcącego. Pracę w szkole podjęło 30 nauczycieli. Trzynastu z nich posiadało tytuł magistra. Pozostali, to absolwenci SN i WSN. Trzech nauczycieli miało rozpocząć w tym roku studia z filologii polskiej i WF. Dyrektor szkoły był pełen nadziei, że na początek września wszystko uda się dokończyć.

W ostatnich dniach sierpnia po raz kolejny do Olsztynka przybył redaktor „Gazety Olsztyńskiej”. Ryszard Reich oprowadzany przez dyrektora Witolda Jasińskiego w taki sposób relacjonował wizytę w Olsztynku: „Wystarczy tylko

skrócić z rynku w boczną uliczkę, aby zobaczyć inny Olsztynek. W pobliżu nowej szkoły gminnej życie wre pełną parą. Jedni malują maszty flagowe, inni przenoszą skrzynki z pomocami naukowymi, a jeszcze inni niwelują nierówności terenu. Mimo pozornego chaosu, każda z ponad 200 osób pracujących na terenie obiektu ma dokładnie wyznaczone zadanie. (...) Uczniowie ze starszych klas szkoły podstawowej oraz chłopcy i dziewczęta z olsztyńskiego liceum na zmianę od rana do wieczora myją okna i porządkują obejście szkoły. Wychodzimy przed gmach, Krysia Markowska (...) z dużą miotłą zgarnia piasek na ganku przed głównym wejściem. Jej koleżankę z klasy (...) Bożenę Jarmołowicz zastajemy przy myciu posadzki w umywalni. Już od rana pomaga dzielnie sprzętaczkom”.

Przygotowania do inauguracji roku szkolnego były prowadzone w całym mieście. Redaktor opisywał, że nawet na peryferiach miasta widać było ludzi odnawiających elewacje prywatnych posesji, ogrodzeń i pielęgnujących ogrody. Gospodarz Olsztynka, Józef Wiśniewski, cieszył się, że pełna dziur i śmieci uliczka Mazurska zmieniała się nie do poznania.

Redakcja „Gazety Olsztyńskiej” do ostatnich chwil towarzyszyła olsztyńskim przygotowaniom do rozpoczęcia roku szkolnego. W artykule z 31 sierpnia 1974 opisywała ostatnie chwile przed pierwszym dzwonkiem. Należy nadmienić, że temat budowy tej szkoły nie schodził z pierwszych stron wielu gazet, a w tym właśnie i „Gazety Olsztyńskiej”. Redaktor pisała, że „zadanie budowlanych było trudne, bowiem przekadzały deszcze, które padały niemal bez przerwy przez dwa miesiące lata. A szkoła dzięki ogromnemu społecznemu zaangażowaniu została zbudowana we właściwym czasie. Zawiera ona 24 izby lekcyjne, internat na 150 miejsc, stołówkę na 300 miejsc, pełnowymiarową salę gimnastyczną i kilka pomieszczeń dla nauczycieli. Wybudowanie jej kosztuje 28 milionów. Samo wyposażenie przedstawia wartość około 9 milionów”.

Szkoła w Olsztynku została wybrana, już w momencie podjęcia decyzji o jej budowie, na miejsce ogólnopolskiej inauguracji roku szkolnego. Uroczystość ta odbyła się 2 września 1974 roku. Wygląd budynku na każdym kroku przypominał o randze tego wydarzenia dla całego miasta. „Gazeta Olsztyńska” w relacji z otwarciem szkoły, zamieszczonej na łamach dziennika 3 września opisywała wygląd miejsca. ►

► Redaktorzy towarzyszyli przedsięwzięciu od pierwszych dni prac budowlanych, stąd ich nieudawany podziw dla dokonań poczynionych w Olsztynku. „Przez niecały rok pejzaż zmienił się nie do poznania: wyrósł zespół budynków Zbiorczej Szkoły Gminnej, będącej pomnikiem 30-lecia oświaty Polski Ludowej. Teraz też jest wielobarwnie. Na jasnej elewacji trzykondygnacyjnego gmachu tynkarze między oknami położyli niebieskie prostokąty, które harmonizują z kolorem dzisiejszego pogodnego nieba. Jest biało i czerwono od flag, wzdłuż frontu szkoły prezentuje się pięknie 50 pocztów sztandarowych reprezentujących najlepsze szkoły całego kraju. Pobliską drogę zajmują tłumy rodziców oraz liczne szeregi dzieci i młodzieży”. Nauczyciele z uczniami dopracowywali każdy, nawet najmniejszy, skrawek przestrzeni. W każdej sali widniały hasła i ilościowe gazetki. Rodzice przynieśli kwiaty, które zdobiły okna sal.

Na uroczystość otwarcia przybyło wielu zaproszonych gości. Byli to m.in. Minister Oświaty i Wychowania Jerzy Kuberski, I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Olsztynie Józef Buziński, Prezes Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego Bolesław Grześ, Naczelnik Związku Harcerstwa Polskiego Jerzy Wojciechowski, Wojewoda Olsztyński Sergiusz Rubczewski, kurator okręgu szkol-

nego Andrzej Gerszberg. Byli obecni również goście odznaczeni orderem Budowniczy Polski Ludowej – Maria Zientara-Malewska i Juliusz Malewski. Na uroczystość przybyli również przedstawiciele stronnictw politycznych, organizacji związkowych i młodzieżowych. Nie zabrakło także gospodarza miasta Józefa Wiśniewskiego oraz dyrektora szkoły Witolda Jasińskiego, który przez cały rok nie schodził z placu budowy. Niejednokrotnie chwycił za łopatę i wraz z budowlancami pracował w pocie czoła. To dzięki jego determinacji i przykładowi, jaki dawał swym zaangażowaniem w pracach, na plac budowy przybywały rzesze mieszkańców Olsztynka, którzy niezmiernie przyczynili się do sukcesu inwestycji. Wszyscy olsztynczanie traktowali szkołę jako wspólne dzieło i powód do dumy.

Uroczystość rozpoczęła się od śpiewaniem hymnu narodowego oraz wciągnięciem flagi na maszt. Następnie dyrektor szkoły przywitał przybyłych gości, po czym Jerzy Kuberski wygłosił przemówienie. Było ono transmitowane drogą radiową do wszystkich szkół w kraju. Uczniowie wysłuchali go w wielkim skupieniu. Fragment tekstu znajduje się w kronice szkolnej: „Życzymy sobie wszyscy tętniących sercem szkół polskich. Bogatych wiedzą i talentami, dobrą wolą i odpowiedzialnością, które złożą się na sensowną, skuteczną dyscyplinę: bogatych życzliwością wzajemną

i zaufaniem, atmosferą rzetelnej pracy... Życie naszej szkoły niech będzie również szkołą życia dla jej wychowanków”. Po przemówieniu Ministra Oświaty i Wychowania nastąpiły przemówienia innych zaproszonych gości. Po zakończeniu tej części programu kurator okręgu szkolnego w Olsztynie Andrzej Gerszberg odczytał akt nadania szkole imienia BUDOWNICZYCH POLSKI LUDOWEJ. Natomiast I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Józef Buziński w towarzystwie Marii Zientary-Malewskiej oraz Juliusza Malewskiego i Antoniego Surynowicza dokonał odsłonięcia pamiątkowej tablicy. Na płycie umieszczony został napis „W 30 rocznicę powstania Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wzniesiono Zbiorczą Szkołę Gminną w Olsztynku, nadając jej imię Budowniczych Polski Ludowej. 2 września 1974 r.” Tę część imprezy zakończył Józef Buziński, który złożył życzenia nauczycielom oraz uczniom, którzy rozpoczynali naukę w nowej szkole. Następnym punktem uroczystości było przekazanie pocztu sztandarowego. Uczniowie przyjęli sztandar z rąk zaproszonych gości.

Następnie odbyło się ślubowanie na sztandar szkoły. Przedstawicielami uczniów wytypowanymi do tego punktu programu byli, jak pisze reporter Gazety Olsztyńskiej, Irena Gniadek, Wiesława Markiewicz, Andrzej Gręda i Wiesław Sokół.

Kolejną częścią uroczystości było wręczenie odznaczeń zasłużonym nauczycielom oraz pracownikom budowlanym, którzy odznaczyli się w pracy przy budowie szkoły. Następnie przedstawiciele władz dokonali oficjalnego otwarcia szkoły. Jerzy Kuberski oraz Józef Buziński w asyście uczniom klasy pierwszej Asi Kownackiej przecięli wstęgę i zaprosili wszystkich zebranych do zwiedzenia gmachu szkoły. W kronice szkolnej została zamieszczona fotorelacja z tej uroczystości, prezentująca najważniejsze momenty inauguracji. Poparta została krótkimi komentarzami kronikarza. Podczas uroczystości otwarcia szkoły został również wmurowany akt erekcyjny pod budowę basenu pływackiego przy Zbiorczej Szkole Gminnej w Olsztynku. Niestety budowa nie została rozpoczęta. Po oficjalnej części uroczystości goście zwiedzili szkołę i wzięli udział w posiedzeniu rady pedagogicznej.

(opr. na podstawie „Monografii Szkoły Podstawowej w Olsztynku” autorstwa Grażyny Figielskiej-Antoniak)

Mamy nadzieję, że przedsięwzięcia zaplanowane z okazji Jubileuszu na ten rok staną się okazją nie tylko do wspomnień o placówce, która tak mocno wpięła się w krajobraz naszego miasta, ale i otwarciem nowego rozdziału w przyszłej historii naszej szkoły.

E.S.

SP SPSK im. św. Jana Pawła II w Olsztynku

Szkoła z sercem

Każdy wrzesień jest trudny, bo powroty do szkoły po dwóch miesiącach wakacyjnego odpoczynku bywają dla niektórych dużym wyzwaniem. U nas w szkole jest jednak inaczej! Z przyjemnością powitaliśmy szkolne mury i siebie nawzajem. Dlaczego? Na uczniów czekało dużo przyjemnych zmian.

Przede wszystkim powstał kącik relaksu na korytarzu (przy współpracy z Radą Rodziców), gdzie na wygodnych kanapach przy bujnej roślinności mogą porozmawiać, zagrać w gry planszowe, poczytać ciekawe książki lub odpocząć między lekcjami. Na te natomiast chodzimy niewzywani przez głośny dzwonek, lecz pilnując zegarków, bo telefonów komórkowych używać nie można. Jesteśmy więc miejscem bezpiecznym i przyjaznym, dbającym o zdrowie psychiczne naszych wychowanków. W świecie edukacji,

gdzie klasy często liczą ponad dwudziestu uczniów, jesteśmy placówką wyjątkową – w kameralnym gronie jesteśmy w stanie każdemu uczniowi zapewnić indywidualne wsparcie. Cieszy nas satysfakcjonująca współpraca z rodzicami, z którymi wspólnie dbamy o integralny rozwój dziecka i wychowanie w duchu wartości.

Jako społeczność szkolna wspieramy również kolejnego ucznia w adopcji na odległość, Florianę Mwenda - dwunastolatka ze szkoły Divine Mercy Primary School w Kenii.

W tym roku szkolnym naszą ofertę edukacyjną wzbogaciły zajęcia mające na celu uświadomienie wychowankom wagę dziedzictwa narodowego i regionalnego.

W młodszych klasach natomiast stawiamy na rozwój matematyczny, wprowadzając m.in. zajęcia z kodowania i wesołą matematykę.

fol. SP SPSK im. św. Jana Pawła II w Olsztynku

Ten rok szkolny zaczęliśmy od pozytywnych zmian i pozytywnego nastawienia. Każdy kolejny miesiąc będzie na pewno pełen

satysfakcjonujących i niezapomnianych lekcji.

IZABELA NAWACKA

SP im. Jana Pawła II w Waplewie

Wakacyjny wyjazd

Od 28 lipca do 4 sierpnia uczniowie Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Waplewie uczestniczyli w letniej kolonii zorganizowanej przez Uczniowski Klub Sportowy „As Waplewo”. Celem wyjazdu był przede wszystkim aktywny wypoczynek, poznanie górskich szlaków, a także integracja młodzieży. W programie pierwszym punktem był Wawel w Krakowie. Następnie, po dotarciu na miejsce zakwaterowania w Łapszach Niżnych, w kolejnych dniach odkrywaliśmy przepiękne miejsca Tatr i okolic Zakopanego.

A oto nasze trasy i miejsca, do których dotarliśmy:

- Kuźnice – Kasprowy Wierch 1987 metrów n.p.m. – Kuźnice
- Brzeziny – Schronisko Murowaniec – Czarny Staw Gąsienicowy – Przełęcz między Kopami – Kuźnice przez Boczań
- Harenda - wyciąg krzeselkowy – Szlak Papieski na Gubałówkę 1126 metrów n.p.m. – Polana

Szymoszkowa - wyciąg krzeselkowy,

- Zakopane – Krupówki,
- Niedzica – zamek, zapora wodna na Zbiorniku Czorszyńskim, zakupy na Słowacji,
- Łapsze Niżne – spacer po okolicy oraz na górę z widokiem na pieśniński szczyt Trzy Korony, zakwaterowanie w miejscowej szkole, gdzie mieliśmy czas na sport, regenerację i wypoczynek.

Wszyscy uczestnicy wrócili radośni i zadowoleni z wyjazdu. Przywieźli ze sobą багаż pięknych wspomnień i nowych doświadczeń, a także przekonanie, że dadzą sobie radę w wielu wymagających sytuacjach. Z pewnością był to dla nich duży krok w kierunku samodzielności.

Wyjazd uczniów był współfinansowany ze środków otrzymanych na realizację zadania publicznego od Gminy Olsztynek.

HANNA CIEŚLA, ANDRZEJ DUDA

Grupa uczniów na tle Czarnego Stawu / fot. SP Waplewo

Przedszkole Miejskie w Olsztynku

XIV Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka

20 września w Przedszkolu Miejskim w Olsztynku obchodziliśmy Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka. To ważny dzień w życiu każdego malucha i starszaka, który na stałe wpisał się w kalendarz naszej placówki. Wrześnieowa pogoda nas rozpieszcza, dlatego tegoroczne świętowanie przenieśliśmy do

przedszkolnego ogrodu. Plac zabaw i teren wokół przedszkola stały się areną wyjątkowych wydarzeń. Na placu zgromadziły się wszystkie grupy oraz dzieci ze Żłobka Miejskiego w Olsztynku.

Dyrektor Barbara Sternicka serdecznie powitała zebranych i złożyła najlepsze życzenia wszystkim dzie-

ciom. Tak rozpoczęliśmy wielkie świętowanie. Nieodłącznym elementem naszych wielkich wydarzeń jest oczywiście ruch i taniec. I tego dnia ich nie zabrakło. Animacje z kolorowymi chustami sprawiły dzieciom ogromną radość. Była to świetna okazja do wyzwolenia pozytywnej energii zarówno dla małych, jak i dużych.

Najważniejszym momentem tego wyjątkowego dnia było pasowanie najmłodszych grup na przedszkolaka. To uroczysta i ważna chwila dla wszystkich maluchów, które we wrześniu przekroczyły progi naszego przedszkola. Każdego dnia budują w sobie odwagę, podejmują

nowe wyzwania. Dzielnie przyjmują swoje przedszkolne obowiązki. By ten symboliczny moment pasowania pozostał na dłużej w ich pamięci, każdy otrzymał pamiątkowy medal.

Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka w naszej placówce to wyjątkowe święto. Pokazuje ono, jak ważne jest przedszkole w życiu naszych dzieci. Radość i śmiech naszych podopiecznych świadczyły o wspaniałej zabawie. Był to niezapomniany dzień, pełen słońca, uśmiechów, emocji i wrażeń.

KAROLINA NOWACKA

fot. Karolina Nowacka

Miejski Dom Kultury w Olsztynku

8 sierpnia. Czwartkowe Koncerty Letnie. Występ kwartetu MC KWADRAT w sali kina Grunwald był prawdziwą uczcą dla miłośników jazzu. Publiczność miała okazję usłyszeć zarówno klasyczne standardy jazzowe, jak i aranżacje polskich przebojów. Wieczór upłynął we wspaniałej atmosferze, a muzyka porwała słuchaczy!

19-23 sierpnia. Lato z Kulturą. Pięciodniowe warsztaty kulturalne rozpoczęły się integracyjnymi zajęciami artystycznymi, a zakończyły mini plenerem malarskim w Muzeum Budownictwa Ludowego - Skansen. Dzieci uczestniczyły w zajęciach plastycznych, muzycznych i sportowych. Zwiedzały lokalne atrakcje, odwiedziły strażaków i brały udział w wycieczkach. Ogromne zainteresowanie wzbudziły Papugarnia i Kortosfera w Olsztynie oraz Leśne Arboretum Warmii i Mazur. Było też bardzo aktywnie podczas wizyty w olsztyńskim parku linowym. Lato z kulturą zakończyliśmy plenerem malarskim i mini koncertem perkusyjno-wokalnym, przygotowanym specjalnie dla rodziców.

Lato z Kulturą / fot. MDK Olsztynek

Lichtajny. W ramach rywalizacji mieszkańcy mieli okazję uczestniczyć w różnorodnych konkurencjach. Na scenie wystąpiły wokalistki oraz zespół klezmerski Combo. Impreza była bardzo udana i z pewnością spotkamy się znowu za rok!

29 sierpnia. Czwartkowe Koncerty Letnie. Koncert zespołu Szulerzy zakończył tegoroczny sezon. Publiczność bawiła się przy bluesowych i swingowych dźwiękach. Wydarzenie uświetniły stylizacje z lat 60-tych, dzięki którym atmosfera była niezapomniana!

1 września. Pożegnanie Wakacji. Strażackie pożegnanie wakacji przyciągnęło tłumy. Po uroczystej mszy i przemarszu, strażacy młodzieżowej drużyny OSP w Olsz-

tyнку złożyli ślubowanie. Festyn na Placu Św. Piotra umiliły dmuchańce, plener dla najmłodszych i występy artystyczne naszych zespołów. Imprezę zakończyła zabawa przy polskich przebojach w wykonaniu zespołu Radiomaszyna.

1 września. W 85. rocznicę niemieckiej napaści na Polskę odbyły się uroczystości na Cmentarzu w Sudwie. Wzruszające wydarzenie przypominało o ofiarach II Wojny Światowej i znaczeniu pokonania.

7 września. Dożynki Gminne. Tegoroczne Dożynki Gminne odbyły się w Samagowie. Po mszy świętej w kościele Św. Mikołaja, uczestnicy przeszli na plac dożynkowy, gdzie odbyły się występy zespołów

z domu kultury w programie folkowym „W moim ogródeczku”. Nie zabrakło również konkursów, m.in. na najlepsze stoisko KGW, na najlepszy jabłecznik oraz gwary warmińskiej. Wieczór zakończył koncert kapeli góralskiej OBROTNI oraz wspólna zabawa z DJ RO-KU.

12 września – WAMA Film Festival. Za nami kolejna edycja WAMA Film Festival. Widownia była zachwycona filmem „Opadające liście”, a udział Magdaleny Rudnickiej w festiwalowym jury niewątpliwie dodał prestiżu naszemu lokalnemu wydarzeniu.

13 września. X edycja projektu „To MY Tworzymy Świat” organizowanego przez Canon Polska odbyła się w dwóch miastach Polski, w Krakowie i... Olsztynku! Ple-

fot. MDK Olsztynek

24 sierpnia. Bój Sołectw. Pierwsze sąsiedzkie potyczki pod nazwą „Bój Sołectw o Puchar Burmistrza Olsztynka” odbyły się w Sołectwie

fot. MDK Olsztynek

► ner fotograficzny, skierowany do młodzieży, koordynował Andrzej Waluk.

Projekt miał miejsce na terenie Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku, a uczestnicy pracowali pod okiem profesjonalistów – Piotra Małeckiego oraz Marcina Jamkowskiego.

13 września. Radio ZET gościło w Olsztynku, a nasze zespoły perkusyjne zadbały o muzyczną oprawę wydarzenia. Mimo chłodnej pogody, atmosfera była pełna energii i pozytywnych wrażeń.

17-20 września. Jesienny plener malarski. Sekcja plastyczna Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynku, pod kierunkiem Katarzyny Waluk, udała się na plener malarski. W otoczeniu natury, śpiewu ptaków i sosnowych lasów, uczestnicy tworzyli swoje dzieła. Cieszyli się także chwilami spokoju i refleksji. To był wyjątkowy czas, który zapisał się zarówno na płótnach, jak i w sercach uczestników.

Efekt pracy będzie można obejrzeć już niebawem podczas wystawy poplenerowej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Olsztynku.

Zespół Radiomaszyna / Pożegnanie wakacji / fot. MDK Olsztynek

22 września. „Święto Piezzonego Ziemniaka” - jak co roku gościliśmy w Sołectwie Gryźliny-Zielonowo, współorganizując wydarzenie. Festyn tradycyjnie zakończył nasz sezon imprez wakacyjnych. Podczas wydarzenia zorganizowaliśmy występy, mini plener malarski, konkursy i wspólne tańce. Była to również doskonała okazja, by zaprezentować nasze liczne zespoły

wokalne i muzyczne. Prezentacje domu kultury bardzo przypadły do gustu widzowi i organizatorom, mamy więc już zaproszenie na kolejne edycje. Dziękujemy za wspólnie spędzony czas!

28 września. W Olsztynku odbyły się **XXXI Wojewódzkie Biegi Przelajowe** inauguracyjne Sportowy Rok Szkolny 2024/2025. Zawody odbyły

się w Muzeum Budownictwa Ludowego Skansen. Mieliśmy przyjemność wesprzeć technicznie to wydarzenie.

28 września. „Połączeni Sztuką” - byliśmy partnerami tego projektu artystycznego. W ramach imprezy zorganizowano w Olsztynku warsztaty malarskie pop-art, prowadzone przez instruktorów z Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” z Elbląga. W projekcie uczestniczyli członkowie grup plastycznych, działających przy domu kultury, a także nowicjusze, którzy spróbowali swoich sił w tej barwnej i kontrastowej formie sztuki.

OD PAŹDZIERNIKA ZAPRASZAMY NA NASZE STAŁE ZAJĘCIA!

- NAUKA GRY NA GITARZE I INSTRUMENTACH KŁAWISZOWYCH,
- PLASTYKA MALUCHA,
- MALARSTWO I RYSUNEK,
- ZAJĘCIA WOKALNE,
- ZAJĘCIA TANECZNE
- ZAJĘCIA PERKUSYJNE
- ZAJĘCIA FITNESS, JOGA
- BRYDŻ SPORTOWY

MDK OLSZTYNEK

Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynku

Nie tylko lektura

Co słyhać w bibliotece?

Po wakacjach wróciliśmy ze stałymi zajęciami dla naszych czytelników, tj. Klub Malucha i Czytanie Bajanie. Miejsca na te zajęcia rozeszły się jak świeże bułeczki, co bardzo nas cieszy i świadczy o ogromnym zainteresowaniu. We wrześniu odbyło się również spotkanie organizacyjne Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci i młodzieży. Tradycyjnie odwiedzały nas dzieci ze szkół i przedszkoli. Podczas zajęć uczylimy się zasad korzystania z księgozbioru. Przeglądaliśmy dostępne w bibliotece książeczki dla najmłodszych.

„Mała książka - wielki człowiek”

„Mała książka - wielki człowiek” to cykliczna kampania Instytutu Książki, której ce-

lem jest uświadomienie rodzicom, jak ważną rolę w rozwoju dziecka odgrywa literatura. Na przełomie sierpnia i września uhonorowaliśmy imiennymi dyplomami 3 czytelników i wydaliśmy 10 wyprawek. Zapraszamy dzieci i rodziców do udziału w projekcie. Wystarczy przyjść do biblioteki, założyć kartę i odebrać swoją książkową wyprawkę. Zapraszamy.

Narodowe Czytanie

Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynku już po raz 11 wzięła udział w akcji Narodowego Czytania. Tegoroczną lekturą był „Kordian” Juliusza Słowackiego. Olsztyneckie czytanie odbyło się 7 września o godz. 11:00 w Zabytkowej Wieży Ciśnień.

Fragmenty dramatu czytali uczniowie szkół z naszej

Narodowe Czytanie „Kordiana” Juliusza Słowackiego / fot. MBP Olsztynek

gminy oraz panie z sekcji literackiej Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynku. Pogoda była dla nas w tym roku bardzo łaskawa, goście również dopisali. Osoby, które przysły z własną książką otrzymały pamiątkową pieczęć.

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczniom, nauczy-

cielom oraz paniom z UTW za zaangażowanie i udział w wydarzeniu.

Już teraz zapraszamy do udziału w przyszłorocznej edycji Narodowego Czytania. Tym razem zmierzmy się z pieśniami, fraszkami i trenami Jana Kochanowskiego.

Zamknięcie wystawy Lubomiry Waclawskiej

Finisaż to wyjątkowe wydarzenie, które nie tylko celebrowa zakończenie wystawy, ale także stwarza przestrzeń do głębszego zrozumienia prezentowanych prac i ich twórców. 12 września mieliśmy przyjemność spotkać

► się z Lubomirą Waclawską – autorką wystawy pt. „Świat koloru”.

Autorka opowiedziała o inspiracjach i procesie tworzenia swoich prac. Wymiana doświadczeń była jednym z najcenniejszych aspektów tego wydarzenia. Uczestnicy, mający różne zainteresowania jeżeli chodzi o techniki malarskie mieli szansę na dialog, który wzbogacał ich własne postrzeganie sztuki i procesów twórczych. Pani Luba bardzo chętnie wymieniała się z gośćmi własnymi doświadczeniami.

Spotkanie upłynęło w miłej atmosferze przy kawie i cięście.

Wystawa prac Danuty Baran

Ściany naszej biblioteki zdobi nowa wystawa z cyklu „Ludzie z pasją”. Tym razem są to prace malarskie Pani Danuty Baran z Olsztynka. Zapraszamy!

- Od kiedy sięgam pamięcią zawsze ciągnęło mnie do tworzenia czegoś. Jednak brak czasu nie pozwalał realizować większości pasji. Trzydzieści lat pracy zawodowej na PKP, troje dzieci pochłaniały cały czas. Później zaczęły pojawiać się wnuki – sześciuro. W końcu stwierdziłam, że pora na coś dla siebie. Najpierw zajęłam się ogrodem. Dobór roślin, ich wymagania glebowe, kolorystyka pochłonęły mnie na kilka lat.

W pewnym momencie stwierdziłam, że czegoś mi znowu brakuje. Zapisalam się więc do Sekcji Plastycznej działającej przy Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Olsztynku. Okazało się, że to było właśnie to. Zaczęłam poznawać i stosować różne techniki i materiały plastyczne. I jakoś tak wyszło, że namalowałam kilka obrazów. A to, że spodobały się większości moich znajomych i rodzinie, to efekt mojej pracy! Sporo moich prac podarowałam w prezencie z różnych okazji. Wnuki cieszą się, że babcia maluje. Każde z nich ma po kilka moich obrazów.

Może kiedyś uda mi się stworzyć coś fajnego. Chciałabym, żeby ktoś patrząc na mój obraz wspominał jego autora. Najważniejsze dla mnie jest to, że MALUJĘ, BO LUBIĘ TO ROBIĆ! -

Finisz wystawy „Świat koloru” Lubomiry Waclawskiej / fot. MBP Olsztynek

Spotkanie autorskie z Wiolettą Sawicką

19 września odbyło się spotkanie autorskie z Wiolettą Sawicką - autorką poczytnych i pełnych emocji powieści o tematyce obyczajowej i historycznej. Było to pierwsze spotkanie Pani Wiole z czytelnikami po wakacyjnej przerwie. Był to również dzień premiery czwartego tomu cyklu „Opowieść warmińska” pt. „Niebo z naszych stron”. Pani Wioletta opowiedziała przybyłym gościom o swoich pisarskich początkach, skąd czerpie inspiracje do pisania oraz jak ważne w jej powieściach jest wierne tło historyczne. Uchyliła także rąbka tajemnicy, gdzie kończy się fikcja literacka, a zaczyna rzeczywistość.

Autorka podzieliła się swoją pasją do gruntownych badań i szczegółowego poznawania danej epoki, aby jak najwierniej przenieść czytelników w dawne czasy.

Pani Wioletta jest niezwykle otwartą, przesympatyczną osobą, która chętnie odpowiadała na pytania zgromadzonych. Uczestnicy spotkania słuchali jej z zaciekawieniem oraz wymieniali się swoimi refleksjami i przemyśleniami. Na koniec spotkania była możliwość kupienia książki autorki z imiennym autografem.

Spotkanie było realizowane w ramach działającego przy bibliotece Dyskusyjnego Klubu Książki. Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji ce-

lowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

IV Edycja Ogólnopolskiej Akcji Czytelniczej „Czytamy z sercem”

Zgłoszenie naszej biblioteki zostało przyjęte i w tym roku po raz trzeci włączamy się do akcji „Czytamy z Sercem”. Celami biblioteki i akcji „Czytamy z sercem” jest promowanie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych literatury oraz czytelnictwa, a także propagowanie wiedzy o sercu. Koordynatorem jest nasza koleżanka Kamila Kupiec.

Wydarzenie trwa od 29 września do 5 października. Na ten moment zaplanowaliśmy 9 spotkań z uczniami

klas I-III i grupami przedszkolnymi. Szacujemy, że w spotkaniach weźmie udział około 200 uczestników. Fotorelacja z zajęć i warsztatów publikowana będzie na bieżąco na naszym bibliotecznym Facebook-u. Zapraszamy do obserwowania naszego FB i strony www.bibliotekaolsztynek.pl.

NOC BIBLIOTEK

Z okazji tegorocznej Nocy Bibliotek, która odbędzie się 11 października pod hasłem „Moc Bibliotek” o godzinie 17:00 zapraszamy dzieci do naszego Bibliotecznego Kina. Film pt. „Mój brat ściga dinozaura” to niezwykle opowieści o sile więzi rodzinnych i odwadze bycia sobą. Uwaga, liczba miejsc ograniczona, a darmowe wejściówki można odebrać w oddziale dla dzieci.

A naszych dorosłych czytelników zapraszamy, również 11 października, w piątek o godzinie 17:00 na spotkanie autorskie, które odbędzie się w piwnicach zamkowych. Porozmawiamy z kobietą, której życiorys, to gotowy scenariusz serialu. Teresa Godlewska była milionerką i bankrutką. Nie spodziewanie pewnego dnia spotkała Filipa Chajzera i tak powstała książka „66 powodów do szczęścia”. Będzie ją można kupić na spotkaniu i oczywiście poprosić autorkę o autograf. Zapraszamy.

MBP OLSZTYNEK

Spotkanie autorskie z Wiolettą Sawicką / fot. MBP Olsztynek

Z notesu mundurowego

Poniższe wydarzenia dotyczą okresu sierpień-wrzesień 2024 i opracowane zostały na podstawie informacji olsztyneckich służb mundurowych.

Straż Miejska

► W omawianym okresie Straż Miejska w trakcie wykonywania ustawowych czynności służbowych podjęła 101 interwencji, w tym 4 osoby ukarano mandatem karnym. Natomiast w stosunku do pozostałych sprawców wykroczeń zastosowano pouczenie zgodnie z art. 41 KW.

W większości interwencje dotyczyły: niebezpiecznych waleśających się zwierząt, złych warunków bytowania zwierząt, uszkodzenia infrastruktury technicznej, nieprawidłowego parkowania pojazdów, nielegalnej wycinki drzew i niszczenia zieleni, uszkodzenia mienia gminnego, nieporozumień sąsiedzkich, wyrzucania i spalania nieczystości komunalnych, niewłaściwej gospodarki odpadami ciekłymi.

► W okresie letnim otrzymaliśmy szereg zgłoszeń dotyczących porzuconych, waleśających się zwierząt (psów, kotów). Większość została odłowiona i umieszczona w schronisku. Orientacyjny koszt utrzymania zwierząt w schronisku za miesiąc sierpień-wrzesień, to około 50 tysięcy złotych. Ponadto urząd przeznaczył środki na zakup karmy dla kotów, która została wydana społecznym opiekunom w celu dokarmiania zwierząt.

► Niepokojącym zjawiskiem jest nielegalne pozbywanie się odpadów poprzez wyrzucanie w miejsca niedozwolone oraz spalanie. W miejscowości Waplewo lokalny przedsiębiorca postanowił zaoszczędzić podpalając hałdę nagromadzonych nieczystości, w szczególności plastik,

fol. SM Olsztynek

co skutkowało silnym zadymieniem żrącym dymem w całej miejscowości. Sprawę zgłoszono na numer alarmowy 112. Potrzebna była interwencja Straży Pożarnej i Policji. Sprawca tego czynu został ukarany mandatem karnym oraz zobowiązany do zawarcia umowy na odbiór odpadów.

Natomiast w lesie należącym do Skarbu Państwa przy miejscowościach Pawłowo i Gąsiorowo nieznanemu sprawcy porzucił odpady wielkogabarytowe (zdjęcia powyżej). Niestety, pomimo wykonania szeregu czynności wyjaśniających nie udało się ustalić sprawcy. W związku z powyższym wezwano właściciela gruntu do uporządkowania terenu.

Apel do mieszkańców

Zaczął się okres grzewczy. Nie spalajmy nieczystości i śmieci w piecach C.O.

Apel o Używanie Odblasków – Dbajmy o Nasze Bezpieczeństwo.

Zbliżają się krótsze dni, a wraz z nimi coraz wcześniej zapadający

zmrok. W tym czasie nasze bezpieczeństwo na drogach, zarówno pieszych, jak i kierowców, staje się wyjątkowo zagrożone. Dlatego apelujemy do wszystkich o noszenie odblasków! Wszystkim, którzy chcą zwiększyć swoje bezpieczeństwo, Straż Miejska w Olsztynku rozdaje darmowe odblaski. Każdy może zgłosić się i odebrać je osobiście.

OPRAC. NA PODSTAWIE INFORMACJI STRAŻY MIEJSKIEJ W OLSZTYNKU

Policja

► 12.08. Funkcjonariusze z Komisarzatu Policji w Olsztynku podczas patrolu na jednej z dróg leśnych w gminie, zauważyli zaparkowany pojazd. Policjanci postanowili sprawdzić, czy mężczyzna siedzący w aucie nie potrzebuje pomocy. Na miejscu zastali roztrzęsionego kierowcę. Przyznał się on funkcjonariuszom, że jest w kryzysie emocjonalnym, z którym sobie nie radzi. Policjanci podczas rozmowy prze-

konali go do skorzystania z pomocy medycznej, powstrzymując od podjęcia pochopnej i nieodwracalnej decyzji. Mężczyzna ostatecznie trafił do szpitala, w którym otrzymał specjalistyczną pomoc.

► 18.08. Oficer dyżurny Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie otrzymał zgłoszenie o kradzieży dwóch rowerów na terenie jednego z pól namiotowych w gminie Olsztynek. Natychmiast na miejsce został wysłany policyjny patrol z Komisarzatu Policji w Olsztynku, który ustalił szczegóły zdarzenia. Z relacji pokrzywdzonego wynikało, że dwóch mężczyzn miało ukraść niezabezpieczone dwa rowery wraz z rzeczami kempingowymi i dokumentami. Pokrzywdzony wycenił łączną wartość strat na około 15 tysięcy złotych. Policjanci natychmiast rozpoczęli czynności w tej sprawie. Do ujęcia pierwszego z mężczyzn przyczynili się świadkowie. W trakcie czynności policjanci odzyskali skradzione rowery wraz z ekwipunkiem. Następnego dnia funkcjonariusze na terenie gminy

Policjanci odzyskali skradzione rowery i sprzęt kempingowy. fot. drugiego

Palenie śmieci w piecach jest nielegalne i grozi mandatem karnym

z mężczyzn. 25- i 32-latek na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego usłyszeli zarzut kradzieży, do którego się przyznali. Zgodnie z kodeksem karnym grozi im kara do 5 lat pozbawienia wolności.

► 22.08. Wieczorem olsztyńscy policjanci zostali powiadomieni o zaginięciu 83-latkii mieszkającej samotnie w jednej z miejscowości w gminie Olsztynek. O wszystkim poinformowali sąsiedzi i rodzina kobiety, którzy wcześniej przez kilka godzin próbowali sami odnaleźć seniorkę.

Do działania przystąpili funkcjonariusze z Komisariatu Policji w Olsztynku i Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji Osób Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie. Wspierali ich strażacy ochotnicy z OSP w Bartągu i Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza z Klebarka Wielkiego. Do działań został wykorzystany specjalnie wyszkolony pies oraz dron wyposażony w kamerę na podczerwień. To właśnie operator drona z bartąskiej remizy OSP wypatrzył zagubioną w gęstym lesie kobietę. Była przemoczona i wyziębiona. Okazało się, że w ciągu dnia wyszła z domu na grzyby. Jednak po drodze straciła siły i orientację w terenie. Odnaleziono ją po północy i przewieziono do szpitala.

► 18.09. Do zdarzenia doszło w środę na trasie S7 w pobliżu węzła Pawłowo. Ze wstępnych ustaleń wynika, że 37-letni kierujący pojazdem ciężarowym z naczepą z niewyjaśnionych przyczyn najechał na znajdujące się na poboczu

volvo i przebywające przy nim osoby. W wyniku zdarzenia zginęły 3 osoby. Wśród ofiar jest kierowca ciężarówki oraz 49-letnia kobieta i 15-letni chłopiec, którzy znajdowali się obok volvo. 52-letni kierowca osobówki oraz 11-letnia dziewczynka trafili do szpitali. Na miejscu zdarzenia pracowali policjanci drogówki oraz grupa operacyjno-procesowa pod nadzorem prokuratora.

Trwa wyjaśnianie wszystkich okoliczności oraz przyczyn tego tragicznego w skutkach wypadku drogowego.

OPRAC. NA PODSTAWIE MATERIAŁÓW Z ZESPOŁU PRASOWO-INFORMACYJNEGO KMP W OLSZTYNIE

<https://olsztyn.policja.gov.pl/o02/aktualnosci>

OSP

► W okresie od 23 lipca do 7 września druhowie z Ochotniczej Straży Pożarnej w Olsztynku wyjeżdżali do następujących zdarzeń: pożar samochodu osobowego (1), fałszywy alarm (6), kolizja samochodu osobowego (2), interwencja związana z silnym wiatrem (1), zabezpieczenie lądowania LPR (2), pożar drzewa oraz wiązanki na nagrobku (2), przewrócone drzewo na drodze (2), pożar kombajnu i naczepy samochodowej (2), wypadek autokaru oraz cyklisty(2).

► Druhowie OSP Olsztynek wyjeżdżali także do: likwidacji plamy oleju na drodze (1), zadymienia mieszkania (1), pożaru śmieci (1), zalanego placu manewrowego (1),

Olsztyńscy strażacy zorganizowali zbiórkę na rzecz osób poszkodowanych w wyniku powodzi i osobiście dostarczyli zebrane rzeczy na Dolny Śląsk / fot. OSP Olsztynek

miejscowego zagrożenia (2), alarmu z monitoringu przeciwpożarowego (1). Olsztyńscy strażacy zabezpieczali także imprezę masową (1) oraz pomogli w zdjęciu z drzewa kota (1).

► 30 sierpnia na Placu św. Piotra w Olsztynku odbyło się „Pożegna-

nie wakacji ze strażakami”. Festyn zorganizowano wspólnie z Miejskim Domem Kultury w Olsztynku. Odbyły się m.in. pokazy sprzętu, konkurencje strażackie oraz poczęstunek grochówką. Podczas części oficjalnej Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza OSP Olsztynek złożyła ślubowanie, w którym udział wzięło 22 młodych strażaków.

► Zastęp OSP wziął czynny udział w manewrach ratowniczych organizowanych przez Komendę Miejską PSP Olsztyn, które odbyły się w Archidiecejnym Ośrodku Charytatywnym CARITAS Archidiecezji Warmińskiej w Rybakach. Założenia zakładały scenariusze z zakresu gaszenia pożarów, zdarzeń medycznych, ratownictwa technicznego, wodnego oraz wysokościowego.

► Ponadto strażacy naszej jednostki postanowili zorganizować zbiórkę na rzecz osób poszkodowanych w wyniku powodzi. Wraz z władzami miasta oraz lokalnymi przedsiębiorcami udało nam się zebrać najpotrzebniejsze rzeczy, które trafiły do miejscowości Olbrachcice Wielkie. Olsztyńscy strażacy dostarczyli je tam osobiście.

OPRAC. NA PODSTAWIE INFORMACJI OSP W OLSZTYNKU

Tragiczny wypadek na wysokości węzła Pawłowo / fot. KW PSP Olsztyn

Kulinarny kącik Ewy

EWA WARAKSA

Dawno temu mówiono „Przez żołądek do serca”. Każdy niemalże kawaler zwracał uwagę jak jego potencjalna wybranka wypieka chleb, piecze ciasta, gotuje i przyrządza potrawy. Decydowało to w dużym stopniu o jego trwałym i szczęśliwym związku w przyszłości. Kuchnia zawsze była, jest i będzie bardzo ważna w naszym codziennym życiu. Wielka szkoda, że obecnie to piękne stwierdzenie coraz częściej traci na wartości. Jak tu dobrze karmić partnera, gdy na każdym rogu stoi budka z jedzonkiem. Szybkim, ciepłym i co tu ukrywać, smacznym „POWIEDZMY”. Nie poddawajmy się jednak, walczmy o domowe posiłki jedzone w gronie najbliższych.

W dzisiejszym numerze ALBO proponuję Państwu przepisy dań smaczych, znanych i lubianych przez wszystkich.

KNEDLE ZE ŚLIWKAMI

Ciasto:

- ½ kg ziemniaków
- 250 g mąki pszennej
- 50 g mąki ziemniaczanej
- 1 jajko
- szczypta soli

Nadzienie:

- 400 g śliwek (np. węgierka)
- 1 łyżeczka cynamonu
- 30 g cukru

Dodatkowo:

- 4 łyżki roztopionego masła
- 2 łyżki cukru z cynamonem

Do ugotowanych i przeciśniętych przez praskę ziemniaków dodajemy obie mąki, jajko, sól i wyrabiamy na jednolitą masę.

Wypestkowane śliwki obsypujemy cukrem i cynamonem.

Ciasto kroimy na kawałki wielkości knedli. Do każdego kawałka rozpląszczonego ciasta wkładamy śliwkę i tworzymy kulkę. Gotujemy w osolonej wodzie około 5 minut do wypłynięcia.

Knedle podajemy z roztopionym masłem i obsypujemy cynamonem z cukrem.

GULASZ W KISZONEJ KAPUŚCIE

Składniki:

- ½ kg mięsa (karkówka, łopatka)
- 30 dkg kapusty kiszzonej
- 2 cebule (kroimy w drobną kosteczkę)
- 2 marchewki (kroimy w talarki)
- 2 ząbki czosnku
- 2 łyżki koncentratu pomidorowego
- ½ litra bulionu (kostka wołowa lub drobiowa)
- 2 łyżki smalcu
- ziele angielskie 4, listek laurowy 2, pieprz mielony 1 łyżeczka płask, sól, pap-

ryka czerwona słodka do smaku

- koperek, pietruszka do dekoracji

Mięso pokrój w grubą kostkę i podsmaż na smalcu. Następnie dodaj cebulę, czosnek, marchewkę. Wszystko zalej bulionem i wóń pokrojoną kiszoną kapustę oraz przyprawę. Gotujemy wszystko na wolnym ogniu około 1,5 godziny (do miękkości). 4 ziemniaki kroimy w kostkę i gotujemy w garnku do miękkości w osolonej wodzie. Wrzucamy do gulaszu. Mieszamy. Obsypujemy koperkiem lub natką pietruszki.

GRUSZKI ZAPIEKANE

Składniki:

- gruszki – 3 sztuki (twarde i duże)
 - dżem żurawinowy – 6 łyżeczek
 - ser pleśniowy – 6 kawałków (kosteczka 2x2 cm; najlepiej taki z pleśnią w środku)
 - orzechy włoskie – ½ szklanki (można też dodać pistacje, rodzynki, pestki dyni), orzechy i pestki podprażyć
 - miód lejący do polania gruszek
- Gruszki rozcynamy wzdłuż, wycinamy gniazdo nasienne.

Do wgłębienia wkładamy 1 łyżeczkę dżemu. Na to kosteczka sera pleśniowego. Całość polewamy miodem. Obsypujemy orzechami, pestkami dyni, rodzynkami. Zapiekamy w 180°C przez 20-30 minut.

CIASTO „TWIX”

Ciasto kruche:

- 400 g mąka
- 200 g masła (zimnego)
- 100 g cukru pudru
- 2 żółtka
- cukier waniliowy
- szczypta soli

Wszystkie składniki ciasta zagniatamy. Dzielimy na 2 części i wkładamy do lodówki. Zawinięte w folię spożywczą.

Masa kajmakowa:

- 2 puszki masy kajmakowej (zwykłej, bez dodatków)
- 100 g masła

W garnku rozpuścić masło z kajmakiem, aż powstanie jednolita masa.

Masa śmietanowa:

- 500 ml śmietany kremówki
- 2 łyżki cukru pudru
- 2 łyżeczki żelatyny (rozpuścić w 1/3 szklanki wrzątku)

Śmietanę z cukrem pudrem ubijamy na sztywno. Na koniec wlewamy dokładnie rozpuszczoną żelatynę.

Do formy wyłożonej papierem do pieczenia tarkujemy na grubych oczkach pierwszy kawałek i pieczemy na złoty kolor. Podobnie robimy z drugim kawałkiem ciasta. Ciasto pieczemy w 180°C przez około 20 minut. Wielkość formy 25x35 cm.

Na pierwszą warstwę wystudzonego ciasta wykładamy połowę masy kajmakowej i połowę masy śmietanowej. Przykrywamy drugą częścią ciasta i powtarzamy wyłożenie mas, tak jak wcześniej.

Polewa czekoladowa:

- 100 ml śmietanki kremówki
- 1 czekolada 200 g (mleczna lub gorzka)

Delikatnie podgrzać śmietankę i wkruszyć do niej czekoladę. Mieszać aż do powstania jednolitej masy. Tak powstałą polewą oblewamy ciasto. Chłodzimy w lodówce kilka godzin.

GOŁĄBKOWA ZAPIEKANKA

Składniki:

- ½ kg mięsa mielonego
- 1 główka kapusty (średnia)
- 1 szklanka uprażonego ryżu
- 1 cebula
- 1 szklanka passaty pomidorowej
- 2 ząbki czosnku
- 1 szklanka bulionu
- sól, pieprz, papryka czerwona łagodna i ostra do smaku
- 120 g żółtego sera
- smalec (troszkę)

Kapustę poszatkuje, sparzą wrzątkiem aż zmięknie. Od-

cedzić. Cebulę pokrojoną drobniutko podsmażyć na smalcu, dodać przeciśnięty czosnek i mielone mięso. Doprawić do smaku. Podsmażyć, aż mięso się zarumieni. Dodać ugotowany ryż, odcedzoną kapustę i passatę. Wymieszać wszystko dolewając bulion.

Tak przygotowaną masę przełożyć do naczynia żaroodpornego. Wysmarować olejem. Posypać startym serem. Pieczemy około 40 minut w 180°C. Podać obsypane koperkiem lub pietruszką.

ŚLEDZIE W ZALEWIE POMIDOROWEJ

Składniki:

- 6-8 płatów śledzi (solonych, lekko wymoczonych)
- 4 cebule
- Zalewa:
- 1 szklanka wody
- ½ szklanki octu
- ½ szklanki oleju
- 1 łyżeczka soli (lub więcej według własnego smaku)
- 3 łyżki cukru
- 5 łyżek koncentratu pomidorowego
- 4 łyżki ketchupu (łagodny lub pikantny według uznania)
- 3 liście laurowe, 3 ziarenka ziela angielskiego
- 1 łyżka ziół prowansalskich
- 2 łyżki sosu sojowego

Do gotującej się zalewy wkładamy śledzie pokrojone w paski oraz cebulę pokrojoną w piórka. Gotujemy 5 minut, a następnie odstawiamy do wystudzenia. Doprawiamy do smaku. Wkładamy do ładnego słoiczka.

Smacznego

Serdecznie pozdrawiam i zapraszam do wypróbowania moich propozycji.

EWA WARAKSA

Co słyszeć w Olimpii?

Trener Maciej Rogalski przejął drużynę seniorów Olimpii Olsztynek na 2 tygodnie przed rozpoczęciem rozgrywek. Pochodzi on z Mławy i w swojej karierze piłkarskiej grał w: Mławianka Mława (1998-2005 i 2016-2023), KSZO Ostrowiec Świętokrzyski (2005-2007), Lechia Gdańsk (2007-2010), Podbeskidzie Bielsko-Biała (2010-2012), Olimpia Grudziądz (2012-2015), Chojniczanka Chojnice (2015/2016), MKS Ciechanów (2016/2017). W karierze rozegrał 282 mecze i strzelił 48 bramek.

W poprzednim sezonie pracował w Polonii Iłowo. Obecnie jest grającym na pozycji obrońcy trenerem Olimpii Olsztynek.

- Jak Pan trafił do klubu i jakie są Pana pierwsze wrażenia po 2 miesiącach pracy w Olsztynku?

- Do klubu trafiłem na niespełna dwa tygodnie przed rozpoczęciem sezonu 2024/2025. Po telefonie od przedstawiciela zarządu klubu nie było zbyt wiele czasu na podjęcie decyzji i nie była to decyzja łatwa. Jednak po przeanalizowaniu wszystkich za i przeciw oraz zaakceptowaniu przez strony warunków umowy podjąłem się tego wyzwania. Po prawie dwóch miesiącach pracy mogę powiedzieć, że była to trafiona

decyzja. Dość szybko poznałem zespół oraz ludzi związanych z klubem. Widać ogromne zaangażowanie i chęć rozwoju, a to poprawia znacząco komfort pracy.

- Jak ocenia Pan drużynę seniorów Olimpii Olsztynek? Jakie cele w tym sezonie?

- Drużynę poznałem będąc jeszcze trenerem Polonii Iłowo w sezonie 2023/2024. Jednak na starcie bieżącego sezonu zespół został znacząco przebudowany. Odeszło kilku podstawowych zawodników, a sama kadra została mocno odchudzona. Na szczęście udało się przed zamknięciem okienka transferowego pozyskać kilku wartościowych piłkarzy, dzięki czemu obecnie można powiedzieć, że kadra seniorów jest kompletna. W drużynie jest wielu młodych utalentowanych piłkarzy, którzy u boku bardziej doświadczonych kolegów mogą się naprawdę dobrze rozwijać. Naszym celem na obecny sezon jest bezpieczne utrzymanie się w ForBet IV Liga bez gry w barażach.

- Czy planuje Pan w przyszłości wciągać do drużyny seniorów olsztynecką młodzież?

- Nic nie stoi na przeszkodzie, żeby utalentowani wychowankowie Olim-

pii debiutowali w drużynie seniorów, co zresztą ma miejsce już obecnie. Oczywiście, jak to w życiu, nie ma nic za darmo. Ciężką pracą mogą sobie zaskarbić sympatię moją oraz wszystkich sympatyków Olimpii, czego życzę wszystkim młodym adeptom olsztyneckiej akademii.

Nowemu trenerowi i wszystkim piłkarzom życzymy gry bez kontuzji i jak najwięcej zdobytych punktów.

W Olimpii dużo się dzieje w drużynach dziecięcych i młodzieżo-

wych. Na starcie nowego sezonu nastąpiła zmiana trenerów i doszły nowe grupy. Wszystkie drużyny uczestniczą w rozgrywkach Warmińsko-Mazurskiego Związku Piłki Nożnej oraz w licznych meczach sparingowych i turniejach.

Dzieci chętne do gry w piłkę mogą jeszcze dołączyć do najmłodszych grup. Wystarczy zadzwonić do trenera (numery na grafice poniżej) i zapisać dziecko na treningi.

Zapraszamy.

EMILIA NOWICKA

Tabela forBET IV Liga sezon 2023/24

Poz.	Drużyna	M	Pkt	Z	R	P	Bramki
1	MLKS Znicz Biała Piska	9	23	6	3	0	28:6
2	MKS Start Nidzica	9	22	7	2	0	21:8
3	MKS Mrągowia Mrągowo	9	16	5	1	3	24:19
4	OKS Sokół Ostróda	9	15	4	3	2	19:15
5	DKS Dobre Miasto	9	14	4	2	3	20:11
6	MKS Rominta Gołdap	9	14	4	2	3	18:12
7	BKS Tęcza Biskupiec	9	13	4	1	4	11:12
8	GKS Mamry Giżycko	9	13	4	1	4	13:17
9	MKS Mazur Ełk	9	11	3	2	4	13:17
10	MMKS Concordia Elbląg	9	11	2	5	2	17:12
11	KKS Granica Kętrzyn	9	11	3	2	4	15:19
12	ZKS Olimpia II Elbląg	9	10	3	1	5	17:23
13	IKS Jeziorak Iława	9	8	2	2	5	13:19
14	GKS Pisa Primavera Barczewo	9	8	2	2	5	15:24
15	Stomil II Olsztyn SA	9	6	1	3	5	11:28
16	MKS Olimpia Olsztynek	9	5	1	2	6	16:29

WYNIKI

Pisa Primavera Barczewo - Olimpia Olsztynek (6:3), Olimpia Olsztynek - Olimpia II Elbląg (0:2), Jeziorak Iława - Olimpia Olsztynek (2:4), Olimpia Olsztynek - Tęcza Biskupiec (0:0), Mazur Ełk - Olimpia Olsztynek (4:0), Olimpia Olsztynek - Start Nidzica (3:3), Mrągowia Mrągowo - Olimpia Olsztynek (4:3), Olimpia Olsztynek - Granica Kętrzyn (2:4), Concordia Elbląg - Olimpia Olsztynek (4:1).

DOŁĄCZ DO NAS!

NABÓR DO GRUP MŁODZIEŻOWYCH

2012/2013	Wiktor Bojarowski / 502 208 434
2014	Piotr Figurski / 512 070 789
2015	Dawid Godzina / 667 766 442
2016	Maciej Zajac / 669 085 679
2018	Maciej Zajac / 669 085 679
TRENING BRAMKARZY	Rafał Miara / 883 174 209

#BOMYTOOLIMPIA

Mistrzostwa Polski w Ultimate 2024

Kolejny rok z rządu do Olsztyńska zawitały Mistrzostwa Polski w Ultimate w kategorii Mixed. Tegoroczna edycja Mistrzostw Polski w Ultimate 2024 przyniosła niezapomniane emocje i zaciętą rywalizację. W zawodach, które tradycyjnie odbyły się na boiskach MKS „Olimpia” Olsztynek wzięło udział aż 17 drużyn z całej Polski, które stanęły do walki o tytuł mistrza.

Rozgrywki przebiegały w dwóch ligach, gdzie zespoły prezentowały znakomity poziom sportowy. W I Lidze, zwyciężyła drużyna 4hands z Warszawy, drugie miejsce zajęła drużyna Flow z Wrocławia. Na trzecim miejscu uplasowała się drużyna Sky This, również z Warszawy.

W II Lidze pierwsze miejsce przypadło drużynie 2obvious z Bielska-Białej, drugie miejsce zdobył zespół 042 z Łodzi, a trzecie ATRE Indians z Czarnkowa. Podczas ceremonii zakończenia nagrody oraz wyróżnienia wręczyli Burmistrz Olsztyńska, Robert Waraksa oraz Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Olsztyнку, Sylwia Widmańska.

Zawody odbyły się w niezwyklej atmosferze przyjaźni i sportowego

Fot. UM Olsztynek

ducha. Każdy mecz był pełen emocji, a drużyny z ogromnym zapałem walczyły o każdy punkt. Uczestnicy, kibice oraz organizatorzy stworzyli wyjątkową atmosferę, która sprzyjała integracji i wspieraniu się nawzajem.

Gratulujemy wszystkim drużynom i dziękujemy za ich ciężką pracę, zaangażowanie i determinację. Każdy zespół wniósł coś wyjątkowego do tych mistrzostw, a ich wysiłek zasługuje na szczególne uznanie.

Na koniec, składamy ogromne podziękowania wszystkim uczestnikom, kibicom oraz sponsorom, którzy przyczynili się do sukcesu tego wydarzenia.

UM OLSZTYNEK

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Daniela Zadwornego

Wójta Gminy Dywity, oddanego samorządowca.
Składamy szczerze wyrazy głębokiego współczucia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Jerzy Głowacz

Burmistrz Olsztyńska
Robert Waraksa

Pani Ewie Nałęcz

oraz Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci **Mamy**
składają pracownicy Urzędu Miejskiego w Olsztyńku oraz

Przewodniczący Rady Miejskiej
Jerzy Głowacz

Burmistrz Olsztyńska
Robert Waraksa

Koleżance

Lucynie Łukaszewicz

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają

Zarząd i słuchacze UTW w Olsztyńku

Pani Lucynie Łukaszewicz

Wieloletniej Skarbnik Miasta oraz Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci **Mamy**
składają

Przewodniczący Rady Miejskiej
Jerzy Głowacz

Burmistrz Olsztyńska
Robert Waraksa

Krzyżówka nr 275

NAGRODA
Karta podarunkowa
o wartości **100 zł**
do wykorzystania w drogeriach **Rossmann**

Poziomo:

1) pali niedopałki, 5) odpowiada mi, 9) kupiony na kreskę, 10) legendarny, 11) polecenie dla rybaka, 12) papier, nożyce, kamień, 13) ma miejsce na liście, 14) nie pęka, 15) miasto dla siedzących, 16) stado za forszę, 18) nie może w nim mieszkać analfabeta, 19) akwen jak się patrzy, 21) góry z lasem, 23) cudzysłów, 24) palą się do gry, 25) połowa deklinacji, 26) prawie jeden, 27) pożegnalny wynalazek

Pionowo:

1) To nie ja byłem Ewą, 2) ma zbyt wiele znaczeń, 3) zmieszany atletyk, 4) budownictwo na wsi, 6) krewny oliwy, 7) mania studenta, 8) wyspa bezsennych, 16) oblegana po spektaklu, 17) twarz księgowego, 19) duet w orkiestrze, 20) jest winny, 22) pospolite ruszenie

Rozwiązania prosimy nadsyłać na kartkach pocztowych do 15 listopada 2024 r. na adres redakcji. Spośród prawidłowych rozwiązań wylosujemy nagrodę - **kartę podarunkową o wartości 100 zł do wykorzystania w drogeriach Rossmann**. Prawidłowym rozwiązaniem krzyżówki nr 274 było polskie przysłowie ludowe: *“Po złym panie bywa gorszy”*, nagrodę (kartę podarunkową) wylosowała **Aniela Berek**.

— autor krzyżówki: Wiesław Gąsiorowski —

Administratorem danych osobowych jest Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie z siedzibą w Olsztynie (11-015) przy ul. Ratusz 1, tel. 89 519 27 12. Dane osobowe Uczestników krzyżówki będą przetwarzane w celu realizacji umowy przystąpienia do krzyżówki, jej prawidłowego przeprowadzenia i wydania przyznanych nagród. Podstawa prawna art. 6 ust.1 lit.b) RODO. Dane przetwarzane będą przez lat 5. Każdej osobie, która podała dane przysługuje prawo żądania dostępu do danych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo sprzeciwu wobec ich przetwarzania i wniesienia skargi do organu nadzorczego. Przekazanie danych jest dobrowolne. Lecz niezbędne do wzięcia udziału w krzyżówce.

1		2		3		4			5	6		7
11												10
								8				
9								10				
		1				8						3
				11								
12					4	17						
		7					5				2	
				14								
15								16		17		
								6				
					18							
							18			13		
19				20				21				22
		19										
				23								
								15				9
24								25				
							12					14
26								27				
	16								20			

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20, utworzą rozwiązanie (przysłowie polskie)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

reklama

Zamieść ogłoszenie,
reklamę w biuletynie
ALBO

zgłoszenia
w biurze redakcji:
tel. 89 519 27 12,
albo@olsztynek.pl

USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA K.M. Zakrzewscy
rok założenia 1999

ul. Mickiewicza 13, 11-015 Olsztynek
tel. 0 89 519 34 10,
kom. 0 604 051 513 (całodobowy)

całodobowy przewóz zmarłych

Nasze wieloletnie doświadczenie pomoże godnie pochować bliskich.

- odbiór zmarłego z miejsca zgonu, przygotowanie zmarłego do pogrzebu
- obsługa uroczystości pogrzebowej, transport miejscowy i zamiejscowy
- transport zmarłego z zagranicy i za granicę, oraz załatwienie wszystkich formalności związanych z ich sprowadzeniem
- posiadamy w sprzedaży trumny, krzyże, tabliczki, wieńce, odzież dla zmarłych
 - omówienie oferowanych usług w domu klienta
 - kredytowanie pogrzebu
- leżanka klimatyzowana (zimne łóżko) przechowywanie zmarłego w domu
 - kremacja (spopielenie)

Usługi Foto-Video z wykorzystaniem drona

Dron Olsztynek Bartosz Zembrzusi

- Pamiątka ważnych okazji (ślub, urodziny, komunia święta, itp.)

- Zdjęcia powykonalawcze

- Inspekcje trudnodostępnych miejsc

- Zdjęcia sferyczne, spacery wirtualne

- Zdjęcia do ogłoszeń o sprzedaży/wynajmie

- Pomiary objętości, pomiary powierzchni

- Teledyski, reklamy

- Filmy i zdjęcia promocyjne

- Ocena zaawansowania prac na budowie

- Ortofotomapy, modele 3D

- Inspekcje upraw, szacowanie szkód łowieckich

- Oraz wiele innych

facebook

YouTube

dronOlsztynek@gmail.com

600-339-750

Rada Seniorów w Olsztynku zaprasza na

Gminny Dzień Seniora 2024

18.10
godz. 16⁰⁰

sala widowiskowa
Szkoły Podstawowej nr 1

**IMPREZA
KOSZYCZKOWA**
wpisowe: 20 zł
(liczba miejsc ograniczona)

ZGŁOSZENIA DO 7 PAŹDZIERNIKA
tel. 504 908 683 (w godz. 8⁰⁰-15⁰⁰)
e-mail: rada.seniorow@olsztynek.pl

Zapewniamy zabawę taneczną z DJ RO-KU, ciepły posiłek i zastawę kawową.
Możliwy transport po wcześniejszym uzgodnieniu.

Zespół Szkół
im. Krzysztofa Celestyna
Mrongowiusza w Olsztynku

Spotkanie autorskie

Teresa GODLEWSKA

11 października / 17:00
Piwnice zamkowe w Olsztynku

ZS im. K.C. Mrongowiusza w Olsztynku (ul. Zamkowa 6) / wstęp wolny

*biografia
kobiety niezwykłej*

SIM KZN
Warmia i Mazury

#wlasneM

Nabór wniosków

na mieszkania w ramach inwestycji
SIM KZN - Warmia i Mazury

od **14** października do **14** listopada 2024 r.

- ✓ inwestycja w Olsztynku przy ul. Jagiełły
- ✓ 49 lokali mieszkalnych od 37 m² do 75 m²

← zeskanuj kod i dowiedz się więcej o inwestycji w Olsztynku

www.olsztynek.pl

www.simkzn-wm.pl/inwestycje/olsztynek